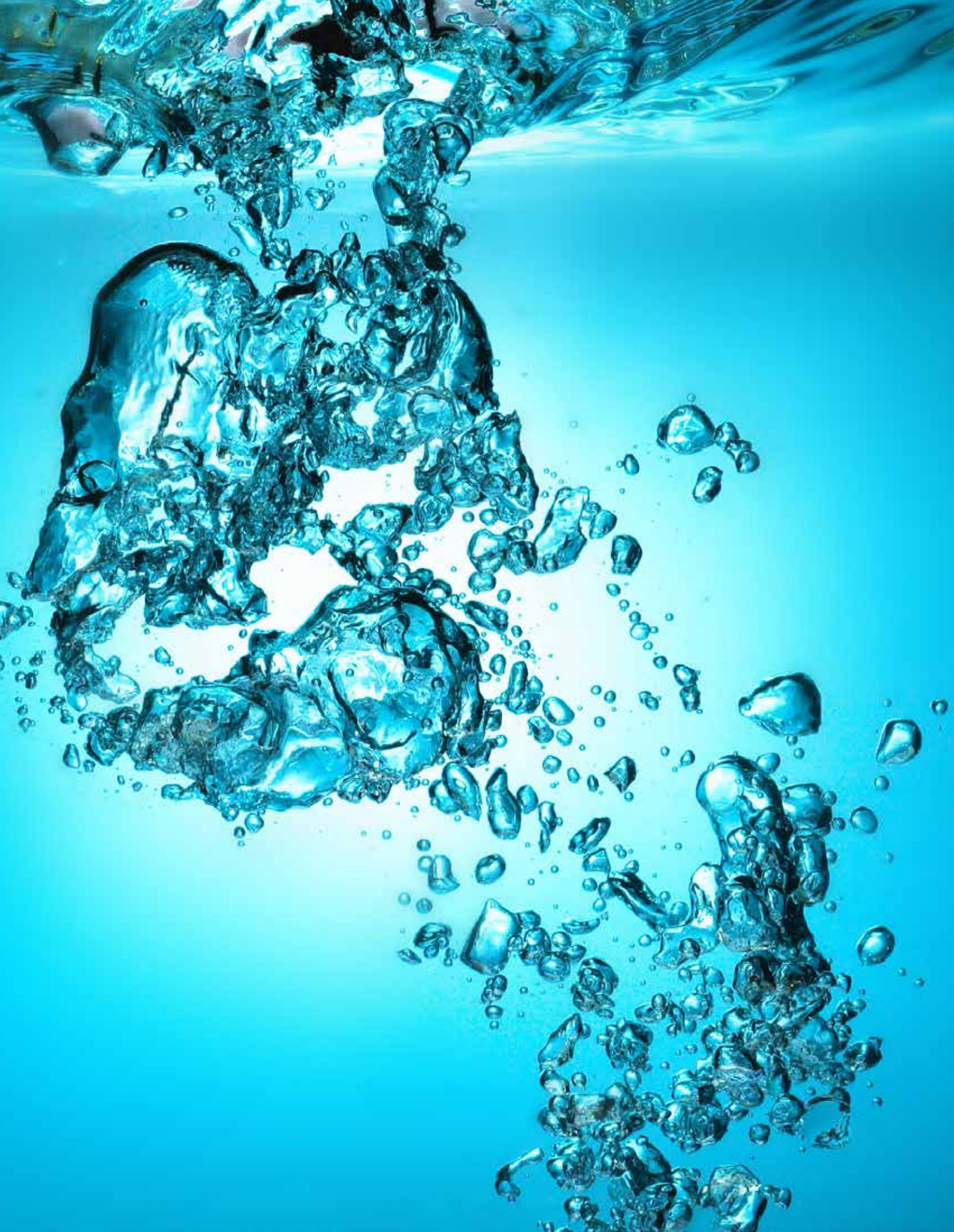

VUOSIKERTOMUS 2019

SISÄLLYSLUETTELO

KATSAUS KYMEN VESI OY:N TOIMINTAAN VUONNA 2019	5
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.-31.12.2019	6
TILINPÄÄTÖS	11
ORGANISAATIO	21
TALOUS	23
VESIHUOLLON SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN	35
Suunnittelun ja rakentamisen toteuttaminen	35
Vesihuollon yleissuunnittelu ja rakennussuunnittelu	35
Verkostoinvestoinnit	36
Liitoslausunnot	36
VESILAITOS	37
Veden hankinta	37
Veden jakelu	37
Yleinen vedenkulutus	37
Veden laatu	38
Vesijohtoverkoston kunnossapito	41
Vesimittarikorjaamo	41
VIEMÄRILAITOS	42
Viemäriverkosto	42
Viemärisortumat ja tukokset	42
PUHDISTAMOYKSIKKÖ	43
Ympäristövaikutusten tarkkailu	43
Pumppaamot	43
Jätevedenpuhdistamot	43
Liete	48
TOIMINTA-ALUEEN ULKOPUOLINEN VESIHUOLTO	50
Vesihuolto-osuuskunnat	50
TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	53

TOIMINTA 2019

Kymen Vesi Oy on eteläisessä Kymenlaaksossa toimiva vesihuoltoyhtiö, jonka omistavat Kotkan ja Kouvolan kaupungit sekä Pyhtään kunta.

Vuosi 2019 oli monilla mittareilla katsottuna yhtiölle onnistunut vuosi. Veden laatu säilyi hyvänä ja jäteveden puhdistustavoitteet saavutettiin. Laitoksilla ei ollut poikkeavia toimintahäiriöitä. Putkirikkoja oli vähiten yhtiön historian aikana, 17 kpl. Myös vesijohtoverkoston vuotovesimäärää onnistuttiin laskemaan lähemmäs tavoitetasoa. Jätevesien vuotovesimäärä sen sijaan säilyi korkealla tasolla ja siihen tulee kiinnittää tulevaisuudessa yhä enemmän huomiota.

Yhtiön taloudellinen tulos toteutui ennustettua parempana ollen 1,4 M€. Säästöjä syntyi mm. vesihuoltoverkoston kunnossapidossa ja palvelujen ostoissa. Veden myyntimäärä ja jäteveden vastaanottomäärä säilyivät edellisen vuoden tasolla. Lainoja lyhennettiin suunnitelmallisesti n. 6 M€ ja uutta lainaa ei hyvän kassavaratilanteen johdosta tarvinnut ottaa. Yhtiön tavoitteena on lyhentää velkamäärää vähintään miljoonalla eurolla vuosittain. Haminan Vesi osti lisäosuusia Mussalon jätevedenpuhdistamosta 4,8 prosenttia lisääntyneen kuormituksen johdosta, mikä osaltaan kohensi taloutta.

Investointien toteuma oli keskimääräistä korkeampi, 7,8 M€. Uutta verkostoa rakennettiin mm. Rasinkylän alueelle Kotkassa. Investoinneissa pääpaino oli kuitenkin verkostojen saneerauksissa, joihin panostettiin 5,5 M€. Yhtiön strategisena tavoitteena on saneerata vuosittain 6 km vesihuoltoverkostoa eli noin prosentti verkostojen kokonaispituudesta. Tämä tavoite saavutettiin tänä vuonna ensimmäisen kerran yhtiön olemassaolon aikana.

Talousveden myyntimäärät ovat olleet lievässä laskusuunnassa johtuen vähemmän vettä kuluttavien vesikalusteiden yleistymisestä ja toisaalta alueen lievästä väestökadosta. Uudisrakentamisen määrä on ollut jo vuosia alhainen, mikä on toisaalta mahdollistanut panostukset verkostojen saneeraukseen. Alueelle on kuitenkin suunnitteilla uutta vettä käyttävää teollisuutta, mikä toteutuessaan lisää vedenkäyttöä. Myös monet uudet teollisuudenhaarat, kuten akku- ja kemianteollisuus, käyttävät merkittäviä määriä vettä. Yhtiö pyrkii edesauttamaan

uuden teollisen toiminnan saamista paikkakunnalle huomioimalla uusien asiakkaiden tarpeet.

Omistajakuntien toiveiden mukaisesti maakunnan vesilaitokset Kymen Vesi Oy, Kymenlaakson Vesi Oy, Kouvolan Vesi Oy ja Haminan Vesi laativat yhteistyössä vesilaitosyhteistyöselvityksen, jonka tavoitteena oli varmistaa vesihuollon toimivuus ja varautuminen maakunnassa sekä etsiä taloudellisesti ja teknisesti kestävämpiä ratkaisuja pitkälle tulevaisuuteen. Selvityksessä keskityttiin yhteistyön lisäämiseen veden hankinnassa sekä yhteisissä hankinnoissa ja kehitystyössä. Tavoitteena on kehittää asiakaslähtöisiä ratkaisuja ja saavuttaa taloudellisia säästöjä viiden vuoden aikajaksolla.

Vesihuoltoverkostojen saneerausvelan kasvusta on vesihuoltoalalla oltu huolissaan pitkään. Kymen Vesi on kaksinkertaistanut verkostojen saneerausmäärät viime vuosina ja sillä on jo havaittu olleen positiivisia vaikutuksia verkoston kuntoon. Ympäristöluvan mukaisesti viemäriverkoston vuotovesimääriä tulee laskea merkittävästi nykyisestä. Nykyiset tehostetut toimenpiteet eivät kuitenkaan ole vielä tuottaneet toivottuja tuloksia. Jatkossa tulee hallinnoimamme verkoston tutkimustyön lisäksi tehdä tarkempia tutkimuksia myös kiinteistöiltä tulevien vuotovesien vähentämiseksi.

Yhtiön strategiaa toteutettiin asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hankintoja kilpailutettiin järjestelmällisesti ja tätä kautta saavutettiin myös tuottavuutta. Valmisteilla ollut laatujohtamistyö eteni suunnitelmallisesti. Vesijohtoverkoston vuotovesimäärää saatiin laskettua 15 prosenttia tehostettujen toimenpiteiden ansiosta.

Kehitystyötä jatkettiin vesimittareiden etäluennan ja digitaalisten palvelujen osalta. Asiakkaille otettiin käyttöön laajennettu tekstiviestipalvelu, joka tavoittaa tarvittaessa suorien asiakkaiden lisäksi laajemminkin alueen asukkaat. Yhtiön verkkosivuilla otettiin käyttöön häi-

riötilannekartta, josta näkee katkosten lisäksi meneillään olevat rakennuskohteet. Vesimittareiden etäluennassa testattiin Lora-verkkoa ja erilaisia mittaritekniikoita. Tavoitteena on laajentaa etäluentaa tulevana vuonna erityisesti suuriin asiakkaisiin.

Yhtiö panosti vuoden aikana vastuullisuuteen. Sähkön hankinnan osalta hankimme vuoden alusta alkaen 100 %:sti uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa sähköä. Energiategohkuudessa löysimme yhä parannettavaa veden tuotannon ja jätevesipumppaamoiden osalta.

Mussalon puhdistamolle rakennettiin aurinkovoimala, joka pienentää puhdistamon sähkönkulutusta 7 %:lla. Vuoden lopussa aloimme valmistella ympäristövastuullisuusselvitystä, jonka pohjalta tavoittelemme yhä hiilineutraalimpaa vesilaitosta tulevaisuudessa.

Asiakastytytyväisyyskyselyssä saimme yhtiön olemassaoloajan parhaan

kokonaistuloksen 8,79. Myös sidosryhmätutkimuksessa pärjäsimme hyvin. Henkilöstömme osaamista ja työhyvinvointia kehitimme koulutuksilla ja esimiesvalmennuksilla. Vuoden aikana saavutetut tulokset ovatkin henkilöstömme ammattitaidon ja sitoutuneisuuden ansiota. Kiitokset kuuluvat myös asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme hyvin kuluneesta vuodesta.

Jani Väkevä
TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiö panosti vuoden aikana vastuullisuuteen.

Vuoden aikana saavutetut tulokset ovat henkilöstömme ammattitaidon ja sitoutuneisuuden ansiota.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

YLEISTÄ

Vuosi 2019 oli yhtiön kolmastoista toimintavuosi. Yhtiön omistuspohja säilyi ennallaan. Yhtiön omistavat Kotkan ja Kouvolan kaupungit sekä Pyhtään kunta.

OSAKKAAT

Yhtiön tehtävänä on huolehtia osakaskuntien alueella vesihuoltolaitokselle kuuluvista tehtävistä kulloinkin laissa asetettujen velvollisuuksien mukaisesti. Perustelluissa tapauksissa yhtiön hallituksen niin päättäessä yhtiö voi toimia myös osakaskuntien ulkopuolella.

Yhtiöllä on A- ja B-sarjan osakkeita (A-osake á 20 ääntä ja B-osake á 1 ääni), jotka osakaskunnat ovat merkinneet seuraavasti.

Osakaskunta	A-osakkeet kpl	B-osakkeet kpl	Yhteensä kpl	Äänimäärä	Ääniosuus %	Omistuosuus
Kouvola (A-koski)	593	788	1 381	12 648	18	32,65
Kotka	2 636	26	2 662	52 746	79	62,93
Pyhtää	97	90	187	2 030	3	4,42
Yhteensä	3 326	904	4 230	67 424	100	100

Yhtiökokous pidettiin 29.5.2019 Kotkassa.

HALLITUS

Yhtiön hallitus oli yhtiökokoukseen 29.5.2019 asti:

varsinainen jäsen

Kim Soares
Ea Mannerkorpi
Olli Marttila
Mirja Lonka
Marja Timonen-Pilli
Janne Kaulio

varajäsen

Merja Ylivaari
Kimmo Nironen
Imre Rask
Leena Inkilä
Johanna Pyötsiä
Ari Lonka

Kotka
Kotka
Kotka
Kouvola
Kouvola
Pyhtää

Hallituksen puheenjohtajana toimi Kim Soares ja varapuheenjohtajana Marja Timonen-Pilli. Hallituksen esittelijänä toimi toimitusjohtaja Jani Väkevä ja sihteerinä viestintäpäällikkö Kati Aronen.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Yhtiökokouksesta 29.5.2019 alkaen:

varsinainen jäsen

Kim Soares
Ea Mannerkorpi
Olli Marttila
Mirja Lonka
Marja Timonen-Pilli
Janne Kaulio

varajäsen

Kimmo Nironen
Merja Ylivaari
Imre Rask
Leena Inkilä
Johanna Pyötsiä
Ari Lonka

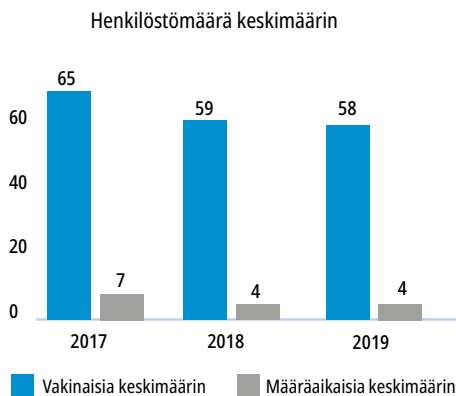
Kotka
Kotka
Kotka
Kouvola
Kouvola
Pyhtää

HENKILÖSTÖ

Yhtiön vakinaisen henkilöstön määrä oli toimintavuoden lopussa 60 henkilöä, joista työntekijöitä oli 34 ja toimihenkilöitä 26. Määräaikaississa työsuhteissa oli vuoden aikana yhdeksän henkilöä. Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi toimintavuonna 1 henkilö ja vakinaisia henkilöitä palkattiin 2. Toimintavuoden päättyessä yhtiössä ei ollut avoinna olevia vakansseja.

Kymenlaakson Vesi Oy osti yhtiön henkilöstön palveluja noin seitsemän henkilötyövuotta.

Vakinaisen henkilöstön määrä toimintavuoden lopussa
62 henkilöä

AMMATTITAITO JA TYÖHYVINVOINTI

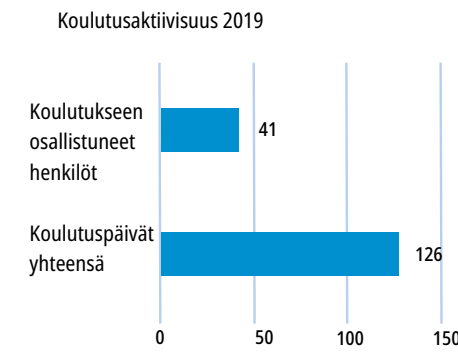
Ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö on laadukkaan, kustannustehokkaan ja tavoitteellisen toiminnan perusta. Vuoden 2019 aikana 41 henkilöä osallistui ammattitaitoa ylläpitävään, osaamista kehittävään tai työhyvinvointia ylläpitävään koulutukseen.

Alkuvuonna pidettävien kehityskeskusteluiden tavoite on tukea ja kehittää henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista. Kehityskeskusteluissa käydään läpi tulevalle vuodelle asetetut tavoitteet ja sovitaan toimenpiteet tavoitteiden

saavuttamiseksi. Näin varmistetaan, että työnteko ja siinä kehittyminen tukevat sekä työntekijän että organisaation tavoitteita.

Työhyvinvoinnin edistämiseksi järjestettiin tyhy- ja virkistystoimintaa. Lisäksi vapaa-ajan palautumista tuettiin kulttuuri- ja liikuntaseteleiden muodossa.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy: n.

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

	2019	2018	2017	
Liikevaihto	20,3	19,9	19,9	milj.€
Liikevoitto	2,4	2,2	2,7	milj.€
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1,4	1,0	1,4	milj.€
Tilikauden tulos	0	0	0	milj.€
Liikevoitto % liikevaihdosta	11,9	11,1	13,6	%
Käyttökate % liikevaihdosta	41,4	41,1	43,2	%
Rahoitustulos (sis. liittymismaksut)	7,7	7,2	7,4	milj.€
Tasearvo 31.12.	119,2	123,9	117,6	milj.€
Omavaraisuusaste	35,6	34,2	36,0	%
Nettovelkaantumisaste	123,5	137,3	126,0	%
Omistajalainojen korot	0,7	0,7	0,7	milj.€

INVESTOINNIT

Yhtiön investoinnit olivat 7,8 milj. euroa, joka vastaa budjetoitua euromäärää.

	2019	2018
	milj. €	
Uudet verkostot	1,1	1,0
Verkostosaneeraus	5,5	2,5
Laitosrakentaminen	0,9	0,4
Koneet ja kalusto	0,3	0,4

Verkostojen uudisrakentamiseen suurimpina kohteina olivat Kotkassa Rasinkylän liiketonttien, Kouvolassa Espiksenkujan vesihuolto ja uudesta Kymenlaakson Veden runkojohdosta toteutettu Myllykosken uusi yhteysputki sekä Pyhtäällä Motellinrannan johtosiirrot sekä Lökörentien aloitus. Uudisrakentamisen budjetti alittui 0,4 milj. euroa, mikä johtui budjetoidun Palaslahden hulevesiviemärin toteutuksen siirtymisestä vuodelle 2020.

Verkostojen saneeraamisen budjetti ylittyi 0,4 milj. eurolla. Saneerausmäärän suuruus johtui suuresta määrästä kohteita, jotka kilpailutettiin vuonna 2018 kaksivuotisin urakoina ja miltei kaikkien toteutus tapahtui 2019. Suurimpina saneerauskohteina olivat Kotkassa Ristinkallio I -alueen saneeraus (Urpu-, Norkko-, Loimu- ja Niveräkatu), Itärannan alueen (Siima-, Rysä- ja Uistinkatu) sekä Kotkantien runkojohtojen siirto. Kouvolassa suurimpia saneerauskohteita olivat Myllykoskella Kymmentie ja Kaarlontie sekä Rautakorventien hulevesiviemärin saneeraus ja Inkeröissä Veikkola II -alueen sekä Laaksotie-Vuoritie alueen saneerauksien aloittamiset. Kohteet jatkuvat vuosille 2020 ja 2021. Pyhtäällä saneerattiin vesijohtoa Motellinrannan yhteydessä. Sujuttamalla verkostoja uusittiin Kotkassa Runeberginkadulla sekä Peltokujalla Kouvolassa.

Laitosrakentamisen suurimpia hankkeita olivat Mussalon aurinkovoimalan rakentaminen, kolmen jätevesipumppaamon saneeraukset sekä Jylpyn vesitornin korjaus.

Koneiden ja kaluston suurimpana kohteena oli uuden nosturiauton hankinta pumppaamoryhmälle.

Valmiita investointihankkeita kirjattiin taseen käyttöomaisuuteen 7,7 milj. euron arvosta, ja keskeneräisiä hankkeita jäi 1 milj. euron edestä. Haminan Vesi osti syksyllä 2019 lisää omistusoosuutta Mussalon jätevedenpuhdistamosta 1,1 milj. eurolla, mikä kirjattiin pienentämään yhtiön laitosinvestointeja.

TOIMINTA

Vuotovesiselvityksiä sekä puhtaan veden että jäteveden verkostossa jatkettiin. Puhtaan veden verkostosta löydettiin vuotoja jatkuvatoimisten mittauksien ja alueellisten loggerointien perusteella ja ne korjattiin verkostoyksikön toimesta. Jätevesiverkoston vuotovesimäärän vähentämiseksi valmistui vuoden aikana pumppaamoiden valuma-alueittain toteutettu vuotovesien määrälaskenta, joka toimii jatkossa ohjenuorana jätevesiverkoston tutkimusten suunnittelussa.

Toimintavuoden aikana vesijohtoverkostossa on ollut 17 vuotoa. Määrä on viimeisten 10 vuoden ajalta selvästi pienin. Voidaan todeta, että oikein kohdennetuilla saneerauksilla on onnistuttu vähentämään vuotojen määrää. Kunnossapito- ja tutkimustiedon keräämistä on kuitenkin jatkettava, jotta pystytään edelleen pitämään vuotojen lukumäärä alhaisella tasolla ja saadaan laskuttamattoman veden määrää vieläkin alhaisemmaksi.

Uusien liittyjien määrä oli 30 kpl (Kotka 20, entisen Anjalankosken alue 4 ja Pyhtää 6). Yhtiön toiminta-alueella verkostoon liittyneissä kiinteistöissä asuu arviolta 72 500 asukasta eli noin 95 % koko Kotkan, Pyhtään ja entisen Anjalankosken asukasmäärästä.

Vuoden lopussa arvioitiin viemäriverkostoon liittyneissä kiinteistöissä asuvan n. 69 500 asukasta eli noin 93 % koko Kotkan, Pyhtään ja entisen Anjalankosken asukasmäärästä.

Puhtaan veden tunnusluvut	2019	2018
Pumpattu verkostoon m ³	5 265 133	5 600 986
Laskutettu m ³	4 331 154	4 400 663
Laskuttamaton vesi m ³	933 979	1 200 323
Laskuttamaton vesi %	17,7	21,4

Oikein kohdennetuilla saneerauksilla on onnistuttu vähentämään vesijohtoverkoston vuotojen määrää.

Yhtiö siirtyi vuoden alussa sähkönhankinnassa 100-prosenttisesti uusiutuvilla energialähteillä tuotettuun sähköön.

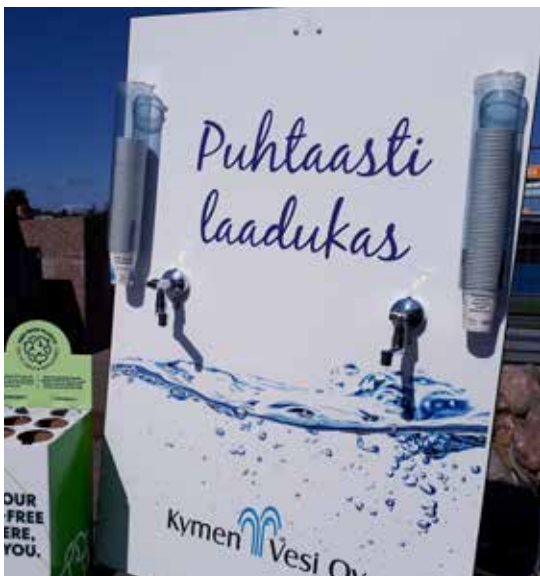

Jätevesipuolella viemäriverkoston kokonaisvirtaama oli yhteensä 12 043 747 m³. Ohitukseen ohjattiin jätevettä yhteensä 77 108 m³.

Mussalon jätevedenpuhdistamon vesistöön johdettavan jäteveden laatu täytti ympäristöluvassa esitetyt vaatimukset. Halkoniemen ja Huhdanniemen jätevedenpuhdistamoiden lähtevän jäteveden lupa-arvot toteutuivat muilta osin paitsi kiintoaineen reduktiovaatimus ei täyttynyt.

Kouvolan hulevesistrategian osalta Kymen Vesi osallistui ohjausryhmään sekä työpajoihin. Hulevesistrategia valmistui joulukuussa 2019. Kotkan hulevesistrategian valmistelua jatkettiin yhteistyössä kaupungin kanssa. Hulevesien hallinnan suunnittelussa hyödynnettiin hulevesimallinnusta. Kotkassa hulevesityöryhmä jatkoi toimintaansa ja kokoontui säännöllisesti 1–2 kk välein.

Suunnitteluvaiheen yleisötilaisuuksia järjestettiin Inkeröisissä Kouvolassa, Itärannassa ja Kolkkalassa Kotkassa sekä Pyhtäällä. Kymen Vesi osallistui myös maaliskuussa Maailman Vesipäivään ja kesällä Meripäiville Itämerikylään sekä Pyhtään Saaristomarkkinoille.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Merkittävimmät riskit liittyvät veden laatuun liittyviin häiriötekijöihin, merkittäviin putkirikoihin, pitkäaikaisiin sähkökatkoksiin tai prosessihäiriöihin laitoksilla. Varautumista varten ylläpidetään valmiussuunnitelmaa. Yhtiö on vakuuttanut riskialttiit kohteet ja sillä on toiminnan vastuuvakuutus.

Yhtiö osallistui kesällä KYMI19-valmiusharjoitukseen, johon osallistuivat Kymenlaakson alueen viranomaiset. Harjoituksen teemana oli informaatiovaikuttaminen ja kyberuhat. Lisäksi yhtiö oli syksyllä mukana Suomen punaisen ristin ja Vapaaehtoisen pelastuspalvelun järjestämässä valtakunnallisessa PISARA-valmiusharjoituksessa.

Vuoden aikana toteutettiin riskienhallintatoimenpiteitä pohjautuen vuonna 2018 tehtyyn laajaan riskiarviointiin (WSP), jossa arvioitiin koko talousveden vedentuotantoketjuun liittyvät terveydelliset vaarat yhteistyössä Kymenlaakson Veden kanssa.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä rahoituslainaa 37 milj. euroa. Velkamäärää lyhennetään suunnitelmallisesti. Korkoriskin on arvioitu olevan pieni lähivuosina ja lisäksi noin puolet lainoista on sidottu kiinteään korkoon.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Vuoden alussa ei ole kirjattu olennaisia tapahtumia.

TOIMINNAN YMPÄRISTÖ-VAIKUTUKSET

Energiaa kuluttavimmat toiminnot olivat jätevedenpuhdistuksen prosessit ja jätevedenpumppaamot. Kokonaissähkökulutus oli noin 8,4 GWh, josta puhdistamon osuus 4,2 GWh.

Yhtiö siirtyi vuoden alussa sähkönhankinnassa 100-prosenttisesti uusiutuvilla energialähteillä tuotettuun sähköön. Energiantehokkuusselvityksiä jatkettiin toiminnassa vedenhankinnan ja jätevesipumppaamoiden energiankulutuksen tehostamiseksi. Yhtiö rakensi puhdistamolle aurinkovoimalan, joka kattaa noin 7 % puhdistamon energiantarpeesta.

Vuoden lopussa yhtiö käynnisti ympäristövaatimusten laatimisen. Tarkempi nykytilan kuvaus esitetään yhtiön vuosikertomuksessa osiossa Toiminnan ympäristövaikutukset.

Mussalon jätevedenpuhdistamon vesistöön johdettavan jäteveden laatu täytti ympäristöluvassa esitetyt vaatimukset.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMIS-TOIMINTA

Yhtiön strategisena tavoitteena on toimia vesi-huollon edistäjänä, asiantuntijana ja kehittäjänä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yhtiön arvoina säilyivät asiakasta arvostava, hyvä työnantaja, uudistumiskykyinen, tasapuolinen toimija ja ympäristöä kunnioittava. Hallituksen hyväksymää strategiaa toteutettiin vuoden aikana yksiköille laadituilla tavoitteilla ja seurannan helpottamiseksi laadituilla mittareilla. Tärkeimpinä tavoitteita olivat taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen, hankintojen kilpailutukset, asiakaslähtöisyttä edistävät toimenpiteet, verkoston vuotovesien laskeminen, laatuajattelun kehittäminen sekä energiansäästötoimenpiteet.

Verkoston kuntoa ja saneeraustarvetta selvitettiin viemäreiden TV-kuvauksilla, vesijohtoverkoston loggerrinnalla sekä mallinnuksilla. Smart Water -analyysityökalua kehitettiin verkkotietojärjestelmään mahdollistamaan entistä tarkemman vesitase-laskennan alueittain ja selvittämään sen avulla vuotavimmat verkostoalueet.

Kymen Vesi Oy varautui Mussalon puhdistamon kuormituksen kasvamiseen tekemällä esisuunnitelman jätevedenpuhdistamon laajennuksesta. Mussalon jätevedenpuhdistamolle tehtiin alkuvuodesta kalvotekniikalla toimivan MBR-laitteiston koeajo. MBR-laitteisto poistaa jätevedestä myös bakteereja, haitta- ja lääkeaineita sekä mikromuoveja.

Yhtiö osallistui Cursor Oy:n Business Mooring-hankkeeseen, jonka tavoitteena on hankkia uutta satamaisidonnaista teollisuutta alueelle.

Laatukäsikirjan valmistelutyötä tehtiin vuoden aikana työryhmän ja johtoryhmän työpanoksena. Yhtiön laatukäsikirja valmistui joulukuussa 2019. Laatukäsikirjatyöryhmä jatkaa käsikirjan täydentämistä myös vuonna 2020 esimerkiksi palvelupauksen laatimisella ja hankintojen käytäntöjen täsmentämisen osalta.

Vuoden aikana toteutettiin useita kehityshankkeita liittyen tietojärjestelmiin. Osallistuimme esimerkiksi VVY:n digistrategian laadintaan aktiivisesti.

Digitaalisten sovellutusten ja laitteiden käyttöön-ottoa selvitettiin ja otettiin käyttöön vuoden aikana. Etäluettaviin vesimittareihin ja niiden etäluentaan liittyvä tekniikka on kehittynyt viimeisten vuosien aikana eteenpäin ja yhtiö on kokeillut luopua tekniikkaa käyttöön otettavaksi.

Poikkeustilanteiden tiedottamista parantava laajennettu tekstiviestipalvelu otettiin käyttöön. Verkoston huoltotoiminnan dokumentoinnin parantamiseksi kehitettiin digitaalista sovellusta. Asiakkaat ovat osaltaan ottaneet e-laskun lisä-tyvässä määrin käyttöön, käyttöaste oli vuoden lopussa 42 %.

Joulukuussa 2019 aloitimme vastuullisuusselvityksen, jossa kuvaamme yhtiön vastuullisuuden nykytilaa. Nykytilan selvitys valmistuu maaliskuussa 2020, ja suositukset jatkotoimenpiteille kesäkuussa 2020.

Tutkimus- ja kehittämistoimintaan käytettiin vuoden aikana noin prosentti liikevaihdesta.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Ydintoiminta eli veden myynti ja jäteveden käsittelymäärä on säilynyt hyvin vakiintuneella tasolla viime vuosina. Suurimpien teollisuusasiakkaiden teollisuusveden kulutuksen muutosherkkyys kohdistuu pääosin jätevesipuolen toimintoihin ja talouteen. Alueelle on suunniteltu uutta vettä käyttävää teollista toimintaa, joka toteutuessaan lisää sekä veden myyntiä sekä jäteveden vastaanottomääriä.

Pitkällä tähtäimellä teollisuusveden kulutus on laskemassa yritysten energiatehokkaampien ratkaisujen myötä, jollei alueelle synny uutta vettä käyttävää teollisuutta. Samoin talousveden ominaiskulutus on laskemassa vähemmän vettä käyttävien vesikalusteiden käytön lisääntyessä. Veden kulutusta osaltaan laskee myös alueen ennustettu väestömäärän lasku.

Suomenlahden vesistön tilanne on kääntynyt parempaan suuntaan onnistuneiden vesiensuojelutoimenpiteiden seurauksena. Tämä todennäköisesti vähentää lupaehtojen kiristämisen tarvetta jätevesien puhdistuksen osalta ja sitä kautta investointitarpeita Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Paineita on kuitenkin tehostaa mikromuovien, lääkeylijäämien ja muiden haitta-aineiden pääsyä vesistöihin.

Vesihuoltoverkostojen saneerausvolyyymia on kasvatettu viime vuosina lähemmäs strategista tavoitetta ja viime vuonna tavoite saavutettiin ensimmäisen kerran yhtiön aikana. Ongelmia on erityisesti 1960- ja 1970-luvulla rakennetuissa verkostoissa, joissa esiintyy runsaasti verkostovuotoja ja putkirikkoja. Verkostotutkimusta lisäämällä priorisoidaan investoinnit kriittisimpiin kohteisiin.

Lähi vuosi tavoitteena on ylläpitää saneerausmäärä lähellä prosenttia verkoston kokonaispituudesta, joka vastaa noin 6 km saneerausta joko kaivamalla tai kaivamattomilla tekniikoilla.

Ympäristölupien mukaisesti jätevesiverkostojen vuotovesimääriä on vähennettävä selvästi. Tähän vaaditaan toimenpiteitä myös vanhoilta kiinteistöiltä, joilta yhä johdetaan salaojavesiä tai jopa kattovesiä jätevesiverkostoon.

Digitalisaatio mahdollistaa monia uudistuksia myös vesihuoltoalalla lähitulevaisuudessa. Vesimittareiden etäluenta mahdollistaa reaaliaikaisen laskutuksen, verkoston kehittyneemmän mallinnuksen ja vuodonhallinnan. Digitaaliset sovellutukset ja tietojärjestelmien kehitys tehostavat toimintatapoja työprosesseissa, mahdollistavat asiakaslähtöisempiä tapoja toimia ja tuottavat laadukkaampaa tietoa päätöksenteon tueksi.

Vedenhankinnan varmuutta Etelä-Kymenlaaksoon kasvatettiin vuosina 2017–2018 tehdyillä runkolinjajohdehankkeilla. Yhtiö on kuitenkin yhä pääosin yhden vedenhankintalähteen varassa ja varautumista parantavia toimenpiteitä tulee tehdä tulevina vuosina. Vaihtoehtoina ovat ainakin Selänpään pohjavesivarojen hyödyntäminen tai Haimilan alueen käyttäminen tekopohjaveden valmistukseen tulevaisuudessa.

HALLITUKSEN EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Yhtiön tilikauden voitto oli 6 304,90 €. Hallitus esittää, että osinkoa ei jaeta ja tilikauden voitto siirretään edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille.

Edellisten tilikausien voitto	91 323,71
Tilikauden voitto	6 304,90
Voitot tilikauden päättyessä	97 628,61

Yhtiön laatukäsikirja valmistui joulukuussa 2019.

E-laskujen käyttöaste oli vuoden 2019 lopussa

42 %.

TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma	01.01.2019–31.12.2019	01.01.2018–31.12.2018
LIIKEVAIHTO	20 348 944,46	19 862 406,99
Valmistus omaan käyttöön (+)	84 330,37	34 996,72
Liiketoiminnan muut tuotot	654 853,07	589 519,39
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-4 266 523,84	-3 906 412,57
Ulkopuoliset palvelut	-2 625 706,11	-2 861 815,28
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-6 892 229,95	-6 768 227,85
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 039 562,66	-3 040 279,49
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-525 481,93	-556 464,13
Muut henkilösivukulut	-82 922,35	-93 390,86
Henkilöstökulut yhteensä	-3 647 966,94	-3 690 134,48
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 993 880,07	-5 966 569,90
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 993 880,07	-5 966 569,90
Liiketoiminnan muut kulut	-2 127 368,31	-1 861 534,61
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	2 426 682,63	2 200 456,26
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	15 393,33	17 484,28
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-563 143,35	-564 233,00
Muille	-492 286,33	-623 777,57
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 040 036,35	-1 170 526,29
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 386 646,28	1 029 929,97
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 380 340,00	-1 020 000,00
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-1 380 340,00	-1 020 000,00
TULOVEROT		
Tilikauden verot	-1,38	-318,32
Tuloverot yhteensä	-1,38	-318,32
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	6 304,90	9 611,65

TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	66 351,44	84 447,29
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	66 351,44	84 447,29
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	145 911,85	144 149,36
Rakennukset ja rakennelmat	105 602 963,57	104 118 496,41
Koneet ja kalusto	2 555 468,52	3 337 791,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 025 381,78	931 184,92
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	109 329 725,72	108 531 622,48
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	30 505,73	30 505,73
Muut saamiset	319 505,94	307 185,94
Sijoitukset yhteensä	350 011,67	337 691,67
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	109 746 088,83	108 953 761,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/tavarat	195 000,00	195 000,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	195 000,00	195 000,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	44 974,68	44 974,68
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	44 974,68	44 974,68
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 458 296,56	2 853 265,16
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5 345 792,09	11 303 912,54
Muut saamiset	8 063,20	7 771,90
Siirtosaamiset	91 985,74	109 897,88
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 904 137,59	14 274 847,48
Saamiset yhteensä	8 949 112,27	14 319 822,16
Rahat ja pankkisaamiset	343 110,21	426 604,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 487 222,48	14 941 426,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ	119 233 311,31	123 895 187,84

TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma	42 300 000,00	42 300 000,00
Osakepääoma yhteensä	42 300 000,00	42 300 000,00
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 781,96	4 781,96
Muut rahastot yhteensä	4 781,96	4 781,96
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	91 323,71	81 712,06
Tilikauden voitto (tappio)	6 304,90	9 611,65
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	42 402 410,57	42 396 105,67
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	12 022 508,42	10 642 168,42
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	12 022 508,42	10 642 168,42
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	31 458 603,61	37 319 766,95
Velat saman konsernin yrityksille	10 091 612,85	10 091 612,85
Muut velat	14 493 141,91	14 149 510,13
Pitkäaikaiset velat yhteensä	56 043 358,37	61 560 889,93
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	5 861 163,34	5 861 163,34
Ostovelat	1 400 095,40	1 843 341,96
Muut velat	670 480,55	591 017,41
Siirtovelat	833 294,66	1 000 501,11
Lyhytaikaiset velat yhteensä	8 765 033,95	9 296 023,82
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	64 808 392,32	70 856 913,75
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	119 233 311,31	123 895 187,84

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yhtiö kuuluu Kotkan kaupunki -konserniin. Konsernin tilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa osoitteessa Kustaankatu 2, 48100 Kotka.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelmanmukaisilla poistoilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Pienet käyttöomaisuushankinnat ja alle kolmen vuoden käyttöajan kalusto on kirjattu tilikauden kuluiksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu keskihintaan ja sen arvo pidetään muuttumattomana.

Vaihto-omaisuuden tarvikkeisiin kuuluu hyödykkeitä, joita yhtiö hankkii jatkuvasti ja joiden määrä sekä yhteenlasketut muutokset ovat vähäisiä.

31.12.2017 tilinpäätöksessä varaston arvoa on korotettu vastaamaan todellista arvoa.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut normaalia liiketoiminnasta poikkeavia tapahtumia.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

LIIEKVAIHTO TOIMIALOITTAIN	2019	2018
Vesi	7 703 555,96	7 547 521,41
Jätevesi ja hulevesi	12 249 390,99	11 827 499,66
Muut tuotot	395 997,51	487 385,92
Yhteensä	20 348 944,46	19 862 406,99

LIIEKVAIHTO TOIMINTA-ALUEITTAIN	2019	2018
Kotka	15 930 579,15	15 470 731,45
Hamina	587 985,43	511 783,72
Kouvola (Anjalankoski)	3 097 852,51	3 158 449,85
Pyhtää	732 527,37	721 441,97
Yhteensä	20 348 944,46	19 862 406,99

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	2019	2018
Vuokratuotot	44 290,63	42 254,16
Viivästysmaksutuotot	38 285,00	36 585,00
Varallaolo- ja toimistopalvelut	226 965,74	228 609,84
Laitosmiespalvelut	255 894,16	250 718,96
Muut tuotot	89 417,54	31 351,43
Yhteensä	654 853,07	589 519,39

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOAJAT	
Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–50 vuotta
Koneet ja kalusto	4–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5 vuotta

HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ	2019	2018
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	63	64
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	112 400,89	120 829,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomista oikeuksista	0,00	79 897,78
Muista pitkävaikutteisista menoista	18 095,85	18 095,85
Rakennuksista ja rakennelmista	5 012 094,46	4 127 148,86
Koneista ja kalustosta	963 689,76	1 741 427,41
Yhteensä	5 993 880,07	5 966 569,90
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Henkilökunnan työterveyshuolto ja koulutus	115 613,10	106 018,67
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	65 822,60	73 961,89
Tontti- ja toimitilavuokrat	490 441,91	483 638,00
Muut toimitilakulut	46 781,56	83 542,49
Alle 3 vuoden kalusto- ja pienhankinnat	34 011,62	44 936,28
Matka- ja autokulut	195 481,04	202 739,28
Mainoskulut ja asiakaslehti	57 420,61	57 147,18
IT-kulut	365 978,48	287 599,25
Postitus-, laskujen välitys-, puhelin- ja tietoliikennekulut	132 315,01	141 399,55
Toiminta- ja vastuuvakuutukset	64 501,02	63 741,25
Laki- ja konsultointipalvelut	39 748,87	9 348,10
Luottotappiot	19 736,48	97 073,66
Johtorasitekorvaukset	300 000,00	0,00
Muut kulut	199 774,23	210 389,01
TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
Lakisääteinen tilintarkastus	1 852,00	2 525,00
Muut palvelut	0,00	0,00
Yhteensä	1 852,00	2 525,00

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2019	2018
Korkotuotot		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00
Muilta	15 393,33	17 484,28
Korkotuotot yhteensä	15 393,33	17 484,28
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	-548 433,00	-548 433,00
Muille	-488 335,67	-619 439,72
Korkokulut yhteensä	-1 036 768,67	-1 167 872,72
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-14 710,35	-15 800,00
Muille	-3 950,66	-4 337,85
Muut rahoituskulut yhteensä	-18 661,01	-20 137,85
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-1 055 429,68	-1 188 010,57
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-1 040 036,35	-1 170 526,29
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	2019	2018
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
Rakennuksista ja rakennelmista	-1 199 727,01	-693 029,07
Koneista ja kalustosta	-180 612,99	-326 970,93
Yhteensä	-1 380 340,00	-1 020 000,00
TULOVEROT	1,38	318,32
YMPÄRISTÖKULUT	2019	2018
Jäteveden pumpppaus ja puhdistus		
Aineet ja tarvikkeet	1 239 151,34	1 040 431,85
Ulkopuoliset palvelut	1 582 344,54	1 588 023,86
Ympäristönsuojelulaitteiden käytön henkilöstökulut	700 057,94	651 933,72
Koulutus ja muut vapaaeht. henkilöstökulut	9 928,11	14 275,99
Tontti-, kone- ja muut vuokratulot	96 872,46	92 665,30
Ajoneuvokulut	48 042,37	44 443,07
Muut liiketoiminnan kulut	27 484,05	19 032,76
Ympäristökulut yhteensä	3 703 880,81	3 450 806,55
Poistot ympäristönsuojeluinvestoinneista	3 860 514,35	4 037 933,16
Ympäristösuojelumenot yhteensä	7 564 395,16	7 488 739,71

TASEEN LIITETIEDOT / PYSYVÄT VASTAAVAT

Hankintamenona on käytetty yhtiöön tasearvolla siirtyneen omaisuuden alkuperäistä hankintamenoa.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäaik. menot	Aineettomat yht.
Hankintameno 1.1.	406 564,46	180 291,13	586 855,59
Lisäykset			
Vähennykset			
Siirto tase-erien välillä			
Hankintameno 31.12.	406 564,46	180 291,13	586 855,59
Kertyneet poistot 1.1.	-406 564,46	-95 843,84	-502 408,30
Tilikauden sumupoistot		-18 095,85	-18 095,85
Kirjanpitoarvo 1.1.		84 447,29	84 447,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	66 351,44	66 351,44

AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat		Viemäriverkosto	Rakennukset ja rakennelmat yht.
		Rakennukset			
Hankintameno 1.1.	144 149,36	25 396 535,33	49 259 690,82	89 950 024,27	164 606 250,42
Lisäykset	1 762,49	409 188,71	3 313 531,81	3 165 113,89	6 887 834,41
Vähennykset					-1 579 488,91
Siirto tase-erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	145 911,85	24 226 235,13	52 573 222,63	93 115 138,16	169 914 595,92
Kertyneet poistot 1.1.		-8 856 757,44	-21 276 027,61	-34 593 434,17	-64 726 219,22
Tilikauden sumupoistot		-1 127 486,92	-1 230 035,46	-2 118 892,97	-4 476 415,35
Vähennysten kertyneet poistot		866 252,53			866 252,53
Poistoero 1.1.		2 116 487,08	1 565 576,77	5 589 044,93	9 271 108,78
Poistoeron muutos		170 984,04	284 153,30	744 589,67	1 199 727,01
Poistoero 31.12.		2 287 471,12	1 849 730,07	6 333 634,60	10 470 835,79
Kirjanpitoarvo 1.1.	144 149,36	16 539 777,89	27 983 663,21	55 356 590,10	99 880 031,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	145 911,85	15 108 243,30	30 067 159,56	56 402 811,02	101 578 213,88

	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yht.	Sijoitukset, osakkeet ja muut saamiset
Hankintameno 1.1.	24 367 104,27	931 184,92	190 048 688,97	337 691,67
Lisäykset	503 330,08		7 392 926,98	12 320,00
Vähennykset	-290 500,15		-1 869 989,06	
Siirto tase-erien välillä		94 196,86	94 196,86	
Hankintameno 31.12.	24 579 934,20	1 025 381,78	195 665 823,75	350 011,67
Kertyneet poistot 1.1.	-16 790 847,27		-81 517 066,49	
Tilikauden sumupoistot	-1 499 368,87		-5 975 784,22	
Vähennysten kertyneet poistot	290 500,15		1 156 752,68	
Poistoero 1.1.	1 371 059,64		10 642 168,42	
Poistoeron muutos	180 612,99		1 380 340,00	
Poistoero 31.12.	1 551 672,63		12 022 508,42	
Kirjanpitoarvo 1.1.	7 576 257,00	931 184,92	108 531 622,48	337 691,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 580 218,21	1 025 381,78	109 329 725,72	350 011,67

Koneisiin ja kalustoon sisältyy taseen rakennusten ja rakennelmien ryhmässä esitetyt kiinteät laitteet Tilit 1161 + 1170 + 1180 + 1190 + 1230
 Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12. 4 548 526,77 € (ed. tilikaudella 4 953 997,19 €)

VAIHTUVAT VASTAAVAT	2019	2018
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET		
Lainasaamiset	44 974,68	44 974,68
LYHYTAIKAISET		
Myyntisaamiset	3 346 663,77	2 853 265,16
Muut saamiset	8 063,20	7 771,90
Siirtosaamiset		
Jaksotetut myyntituotot	72 185,98	105 141,48
Verojaksotus	0,00	260,16
Menoennakot	8 560,00	2 500,00
Jaksotetut sairaus- ja tapaturmavakuutuskorvaukset	11 239,76	1 996,24
Siirtosaamiset yhteensä	91 985,74	109 897,88
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta		
Myyntisaamiset	1 122 431,82	789 283,47
Muut saamiset konserniyrityksiltä (konsernitilit)	5 345 792,09	11 303 912,54
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	8 792 504,80	14 274 847,48
OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	42 300 000,00	42 300 000,00
Osakepääoma 31.12.	42 300 000,00	42 300 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	42 300 000,00	42 300 000,00
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4 781,96	4 781,96
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	4 781,96	4 781,96
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	91 323,71	81 712,06
Tilikauden voitto/tappio	6 304,90	9 611,65
Vapaa oma pääoma yhteensä	102 410,57	96 105,67
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	42 402 410,57	42 396 105,67

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	2019	2018
Suunnitelmanmukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotuksen kertymä		
Rakennukset ja rakennelmat	10 470 835,79	9 271 108,78
Koneet ja kalusto	1 551 672,63	1 371 059,64
Yhteensä	12 022 508,42	10 642 168,42

VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	2019	2018
VELAT JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA		
Lainat rahoituslaitoksilta	11 737 773,25	15 261 491,26
Lainat omistajilta	15 038 833,42	15 038 833,42
Liittymismaksuvelat	9 545 921,34	9 202 289,62
Yhteensä	36 322 528,01	39 502 614,30
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Muut velat: omaisuuslaina	10 091 612,85	10 091 612,85
Liittymismaksuvelat	463 334,00	463 334,00
LYHYTAIKAINEN		
VELAT SAMAAKONSERNIIN KUULUVILLE YRITYKSILLE		
Ostovelat	333 365,38	1 005 175,60
SIIRTOVELAT		
Palkka-, lomapalkka- ja kannustepalkkiojaksotus	734 193,34	763 604,32
Muut lakisääteiset henkilösivukulut	-653,64	54 263,02
Korkojaksotus	81 971,94	109 932,52
Sovintosopimuskorvaus	0,00	72 101,25
Muut	10 078,36	600,00
Yhteensä	825 590,00	1 000 501,11

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET	2019	2018
VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
Leasing-vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	71 021,81	103 259,03
Myöhemmin maksettavat	74 698,53	80 276,42
Yhteensä	145 720,34	183 535,45
Jäännösarvot sopimusten päättyessä		
Leasing-autot	16 279,41	5 089,04

Varasto-ohjelmistosopimuksen lunastuspykälä: asiakas voi maksaa rahoitettavan osuuden jäännösvelan pois milloin tahansa sopimuskauden aikana. Esitettyjen leasing-vastuiden alv 0 %.

MUUT VASTUUT	2019	2018
Kiinnitykset, jotka on annettu velan takausten vakuudeksi	11 500 000,00	11 500 000,00
Alv 33 § mukaiset vastuut, mikäli omaisuutta luovutetaan muuhun kuin vähennyksen oikeuttavaan käyttöön		
Alv-palautusvastuu	5 458 143,20	5 776 953,37
Vakuus vuokraoikeuteen: Jämskäntie 2, Kotka		
Kiinnitykset yhteensä	100 000,00	100 000,00
Yhdysvesijohdon Aittakorpi-Petäjäsuo investointisuuden mahdollinen lunastus Kymen Seudun Osuuskaupalta.		
Vastuu 1.1.	54 738,91	57 522,24
Tilikauden poistot	2 783,33	2 783,33
Kertyneet poistot	26 905,53	24 122,20
Lunastusvastuu 31.12.	51 955,58	54 738,91

Tilikauden päättymisen jälkeen 14.2.2020 on sovittu, että Kymen Vesi Oy lunastaa yhdysvesijohdon hintaan 36 750,00 euroa.

VUOKRAVASTUUN YHTIÖN TOIMITILOISTA MALMINGINKADULLA

Vuokra-aika on 15 vuotta. Tämän jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa-olevana molemminpuolisella 12 kuukauden irtisanomisajalla.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Lähipiirin kanssa ei ole ollut tilikaudella tavanomaisesta poikkevia liiketoimia. Kotkan kaupunki on myöntänyt yhtiölle vuonna 2007 sen perustamisvaiheessa 10 091 612,85 euron suuruisen omaisuuslainan. Lainalle maksetaan korkoa 548 433 euroa vuodessa (5,43 %). Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.12.2026.

12/2019

ORGANISAATIO- KAAVIO

TALOUS

2019

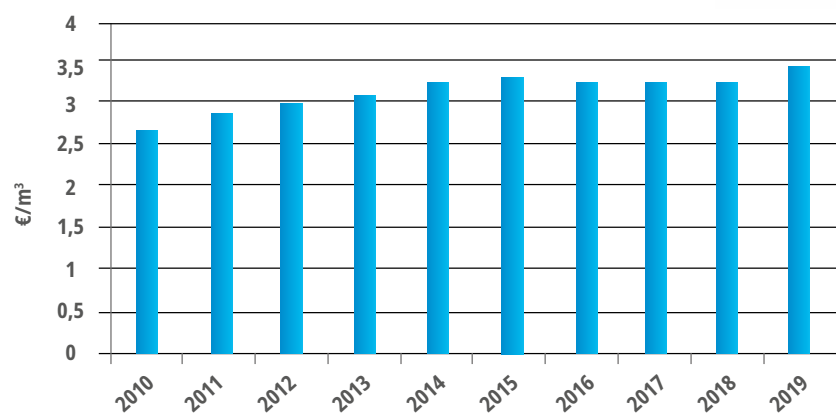
TALOUS

Veden ja jäteveden käyttömaksu vuonna 2019 (alv 0 %)

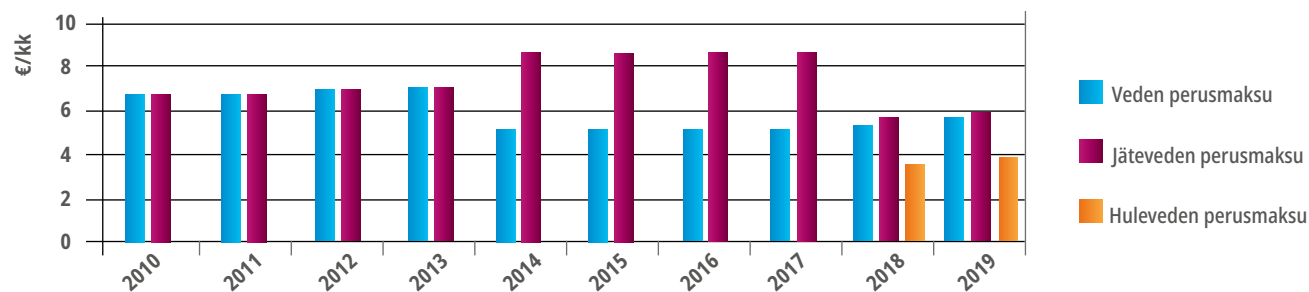
Vesi	1,38 €/m ³
Jätevesi	1,98 €/m ³
Yhteensä	3,36 €/m³

KÄYTTÖMAKSUT YHTEENSÄ (ALV 0 %)

PERUSMAKSUT YHTEENSÄ (ALV 0 %)

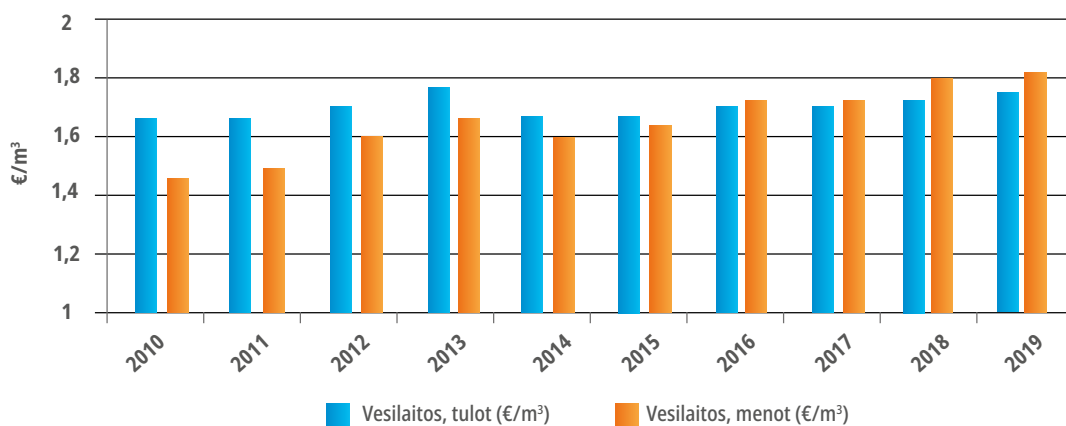
PERUSMAKSUT 2019 (ALV 0 %)

Perusmaksun yksikköhinnat, jotka peritään erikseen talousveden, jäteveden ja huleveden osalta ovat:

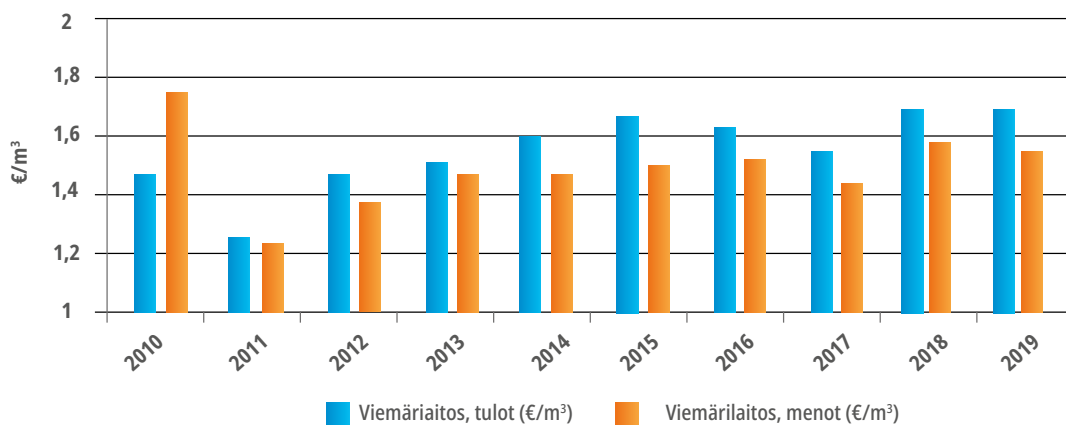
		TALOUSVESI	JÄTEVESI	HULEVESI
Maksuluokka 1	15–20 mm vesimittari	5,71 €/kk	5,78 €/kk	3,91 €/kk
Maksuluokka 2	25–30 mm vesimittari	34,25 €/kk	34,72 €/kk	23,53 €/kk
Maksuluokka 3	40–50 mm vesimittari	138,58 €/kk	140,53 €/kk	95,21 €/kk
Maksuluokka 4	80–150 mm vesimittari	194,12 €/kk	196,84 €/kk	133,36 €/kk
Maksuluokka 5	80–100 mm kaksoisvesimittari	256,91 €/kk	260,52 €/kk	176,5 €/kk

Uusilta liittyjiltä peritään liittymismaksua, joka perustuu kiinteistön rakennusoikeuteen.

VESILAITOKSEN TULOT JA MENOT LASKUTETTUA VESIKUUTIOTA KOHTI

VIEMÄRILAITOKSEN TULOT JA MENOT LASKUTETTUA VESIKUUTIOTA KOHTI

SUORITEKUSTANNUKSET

VESILAITOS	2019	2018	2017	
SUORITTEET				
Pumpattu vesi verkostoon	5 265 133	5 600 986	5 596 537	m ³
Laskutettu vesi	4 331 154	4 400 663	4 393 165	m ³
Vesijohtoverkoston pituus	671 187	665 495	664 685	m
SUORITEKUSTANNUKSET				
Hallintokulut / laskutettu vesi*	0,28	0,26	0,25	€/m ³
Veden hankinta / pumpattu vesi	0,51	0,42	0,39	€/m ³
Veden jakelu / vesijohtoverkosto	2,26	2,85	2,79	€/m
Veden jakelu / laskutettu vesi	0,35	0,43	0,42	€/m ³
Veden mittaus / laskutettu vesi	0,02	0,02	0,03	€/m ³
Pääomakustannukset / laskutettu vesi	0,10	0,11	0,13	€/m ³
Sumu poistot / laskutettu vesi	0,44	0,41	0,40	€/m ³
Kokonaismenot / laskutettu vesi	1,81	1,76	1,72	€/m ³
Kokonaistulot / laskutettu vesi	1,78	1,72	1,70	€/m ³
VIEMÄRILAITOS				
		2018	2017	
SUORITTEET				
Laskutettu jätevesi	7 327 921	6 963 681	7 721 626	m ³
Puhdistettu jätevesi **	12 043 747	10 275 414	13 216 194	m ³
Viemäriverkoston pituus	885 406	880 833	877 892	m
SUORITEKUSTANNUKSET				
Hallintokulut / laskutettu jätevesi*	0,25	0,25	0,22	€/m ³
Jätevesien pumpppaus ja puhdistus / puhdistettu jätevesi	0,31	0,34	0,27	€/m ³
Jätevesien pumpppaus ja puhdistus / laskutettu jätevesi	0,51	0,50	0,45	€/m ³
Lietteen jatkokäsittely / laskutettu jätevesi	0,13	0,14	0,12	€/m ³
Viemäriverkoston hoito / viemäriverkoston pituus	0,90	0,92	0,98	m
Viemäriverkoston hoito / laskutettu jätevesi	0,11	0,12	0,11	€/m ³
Veden mittaus / laskutettu jätevesi	0,01	0,01	0,01	€/m ³
Pumpppaus / laskutettu jätevesi	0,16	0,15	0,14	€/m ³
Puhdistus/puhdistettu jätevesi	0,21	0,23	0,18	€/m ³
Puhdistus / laskutettu jätevesi	0,35	0,34	0,31	€/m ³
Käyttömenot / laskutettu jätevesi	0,63	0,63	0,58	€/m ³
Pääomakustannukset / laskutettu jätevesi	0,09	0,10	0,11	€/m ³
Poistot / laskutettu jätevesi	0,56	0,60	0,53	€/m ³
Kokonaismenot / laskutettu jätevesi	1,52	1,58	1,44	€/m ³
Kokonaistulot / laskutettu jätevesi	1,67	1,70	1,56	€/m ³

*Hallintokulut sisältävät varastoinnin sekä vuotovesitutkimusten kulut.

**2017 ja 2019 hyvin sateiset syksyt kasvattivat jätevesimäärää.

***2019 viemärilaitoksen kokonaistuloissa huomioitu myös kunnilta perityt yleisten alueiden hulevesikorvaukset, lisätty myös vertailuvuosille

TULOSALUEIDEN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

	Talousvesi	Jätevesi	Sivutoiminta
	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2019
LIKEVAIHTO	7 703 555,96	12 372 439,59	272 948,91
Valmistus omaan käyttöön	33 732,15	50 598,22	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	489 162,56	164 954,43	736,08
Ostot tilikauden aikana	-2 910 218,34	-1 292 676,67	-63 628,83
Ulkopuoliset palvelut	-483 551,47	-1 992 816,63	-149 338,01
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 393 769,81	-3 285 493,30	-212 966,84
Henkilöstökulut	-1 769 081,76	-1 876 211,69	-2 673,49
Poistot ja arvonalentumiset	-1 890 422,85	-4 103 457,22	0,00
Muut liikekulut	-853 764,13	-1 255 231,46	-18 372,72
LIKEVOITTO	319 412,12	2 067 598,57	39 671,94
Rahoitustuotot ja -kulut	-416 006,54	-624 029,81	0,00
TULOS ENNEN TP-SIIRTOJA JA VEROJA	-96 594,42	1 443 568,76	39 671,94
Tilinpäätössiirrot	-393 158,61	-987 181,39	0,00
Verot	-0,55	-0,83	0,00
TILIKAUDEN VOITTO	-489 753,58	456 386,54	39 671,94

VESIHUOLTOLAIN EDELLYT- TÄMÄT LISÄTIEDOT: HULEVE- SIHUOLLON TILINPÄÄTÖS

Kymen Vesi Oy on eriyttänyt kirjanpidos-
saan vesihuollon ja huleveden viemäroinnin
(Laki vesihuoltolain muuttamisesta 681/2014,
4. luku 20 §).

Eriytetty tilinpäätös on laadittu osin sisäisen las-
kennan erillislaskelmiin perustuen.

Hulevesihuollon liikevaihtoon on kirjattu ku-
luttajilta perityt huleveden perusmaksut sekä
omistajakunnilta sopimuksen mukaan perityt
yleisten alueiden huleveden viemäroinnin kor-
vaukset.

Taseesta hulevesihuollolle on eriytetty verkostot,
keskenäiset hankinnat, rahalaitoslainat ja liit-
tymismaksuvelat.

LASKENNALLISESTI VYÖRY- TETTY TULOSLASKELMAN ERÄT

Kiinteät prosentit määritetty 1.1.2015
tilanteen pohjalta.

Liiketoiminnan muut tuotot

- 5 % hallinnon liiketoiminnan muista
tuotoista

Materiaalit ja palvelut

- 5 % hallinnon materiaaliostoista
- 5 % hallinnon ulkopuolisista palve-
luista

Henkilöstökulut 2015–2018

- 10 % viemärlaitoksen tuntipalkkaisten
työntekijöiden henkilöstökuluista
- 5 % viemärlaitoksen kuukausipalkkaisten
työntekijöiden henkilöstökuluista
- 5 % hallinnon kuukausipalkkaisten työnt-
ekijöiden henkilöstökuluista

Henkilöstökulut 2019

- 5 % viemärlaitoksen tuntipalkkaisten
työntekijöiden henkilöstökuluista
- 10 % viemärlaitoksen kuukausipalkkaisten
työntekijöiden henkilöstökuluista
- 5 % hallinnon kuukausipalkkaisten työnt-
ekijöiden henkilöstökuluista

Poistot

- 29 % viemäriverkoston kokonaispoistoista
verkostopituuksien suhteessa
(Anjalankoski-Kotka -siirtolinjan osuus
eliminoitu)
- 5 % hallinnon kokonaispoistoista

Liiketoiminnan muut kulut

- 5 % viemärlaitoksen liiketoiminnan
muista kuluista
- 5 % hallinnon liiketoiminnan muista
kuluista

Rahoitustuotot ja -kulut

- 11 % hallinnon rahoitustuotoista ja
-kuluista tasearvojen suhteessa
(Anjalankoski-Kotka -siirtolinjan
osuus eliminoitu)

HULEVESIVERKOSTON ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Hulevesiverkoston osuuden koko viemäriver-
koston pituudesta katsotaan olevan 29 %.
Tasearvot on määritetty sen mukaisesti.

OMA PÄÄOMA

Hulevesihuollon taseen vastaavaa ja
vastattavaa -puolten erotus on merkitty
oman pääoman erään "jäännöspääoma".

OSUUS LAINOISTA SEKÄ RAHOITUSTUOTOISTA JA -KULUISTA

Hulevesiverkoston osuudeksi aineellisista hyö-
dykkeistä katsotaan 11 %. Osuus lainoista sekä
rahoitustuotoista ja -kuluista on määritetty sen
mukaisesti.

OSUUS LIITTYMIS- MAKSUVELOISTA

1.9.2014 jälkeen kerätyt hulevesiverkoston
liittymismaksut on kirjattu omalle kirjanpito-
lilleen. Tätä aikaisemmista veden-/jäteveden-/
huleveden liittymismaksuista on erotettu 10 %
hulevesihuollon taseeseen.

TASEARVOT, €	31.12.2019	31.12.2018
Jätevesiverkosto	52 716 916,14	52 700 861,28
Hulevesiverkosto	3 685 894,88	2 655 728,82
Viemäriverkosto yhteensä	56 402 811,02	55 356 590,10
Vähennetään siirtolinjan jätevesiviemäri *	11 263 638,36	11 540 355,53
Yhteensä	45 139 172,66	43 816 234,57
Hulevesiverkoston osuus 29 %	13 090 360,07	12 706 708,03

*Laskelmissa tasearvoista vähennetään Anjalankoski-Kotka -siirtolinjainvestoinnin (2009–2010) osuus,
joka ei sisällä hulevesiviemäriä.

HULEVESIHUOLLON ERIYTETTY TULOSLASKELMA

	Hulevesihuolto		Vesihuolto	
	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
LIIKEVAIHTO	891 285,00	870 951,42	19 457 659,46	18 991 455,57
Valmistus omaan käyttöön			84 330,37	34 996,72
Liiketoiminnan muut tuotot	7 535,46	4 884,93	647 317,61	584 634,46
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 697,64	-1 591,48	-4 264 826,20	-3 904 821,09
Varastojen lisäys (+) / vähennys (-)				
Ulkopuoliset palvelut	-61 413,60	-34 977,91	-2 564 292,51	-2 826 837,37
Yhteensä	-63 111,24	-36 569,39	-6 829 118,71	-6 731 658,46
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-108 163,77	-87 072,27	-2 931 398,89	-2 953 207,22
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-20 125,20	-14 584,60	-505 356,73	-541 879,53
Muut henkilösivukulut	-2 485,16	-2 378,90	-80 437,19	-91 011,96
Yhteensä	-130 774,13	-104 035,77	-3 517 192,81	-3 586 098,71
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-536 244,45	-531 602,61	-5 457 635,62	-5 434 967,29
Liiketoiminnan muut kulut	-88 677,11	-83 000,37	-2 038 691,20	-1 778 534,24
LIIKEVOITTO (TAPPIO)	80 013,53	120 628,21	2 346 669,10	2 079 828,05
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 693,27	1 923,27	13 700,06	15 561,01
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-116 095,06	-130 681,11	-939 334,62	-1 057 329,46
Yhteensä	-114 401,79	-128 757,84	-925 634,56	-1 041 768,45
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-34 388,26	-8 129,63	1 421 034,54	1 038 059,60
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-16 050,02	-15 564,30	-364 289,98	-1 004 435,70
Tuloverot	-0,07	-15,92	-1,31	-302,40
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-50 438,35	-23 709,85	56 743,25	33 321,50

HULEVESIHUOLLON ERIYTETTY TASE

VASTAAVAA	Hulevesihuolto		Vesihuolto	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot			66 351,44	84 447,29
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet			145 911,85	144 149,36
Rakennukset ja rakennelmat	13 090 360,07	12 706 708,03	92 512 603,50	91 411 788,38
Koneet ja kalusto			2 555 468,52	3 337 791,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	182 927,59	131 562,19	842 454,19	799 622,73
	13 273 287,66	12 838 270,22	96 056 438,06	95 693 352,26
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet			30 505,73	30 505,73
Muut saamiset			319 505,94	307 185,94
			350 011,67	337 691,67
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 273 287,66	12 838 270,22	96 472 801,17	96 115 491,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Valmiit tuotteet			195 000,00	195 000,00
Saamiset				
Pitkäaikaiset				
Lainasaamiset			44 974,68	44 974,68
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset			3 458 296,56	2 853 265,16
Muut saamiset			8 063,20	7 771,90
Muut saamiset konserniyrityksiltä			5 345 792,09	11 303 912,54
Siirtosaamiset			91 985,74	109 897,88
			8 904 137,59	14 274 847,48
Rahat ja pankkisaamiset			343 110,21	426 604,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ			9 487 222,48	14 941 426,40
Vastaavaa yhteensä	13 273 287,66	12 838 270,22	105 960 023,65	111 056 917,62

Vastattavaa	Hulevesihuolto		Vesihuolto	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma			34 650 695,58	35 574 940,54
Jäännöspääoma	7 649 304,42	6 725 059,46		
SVOP-rahasto			4 781,96	4 781,96
Edell. tilikausien voitto/tappio	-466 654,59	-442 944,74	557 978,30	524 656,80
Tilikauden voitto (tappio)	-50 438,35	-23 709,85	56 743,25	33 321,50
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 132 211,48	6 258 404,87	35 270 199,09	36 137 700,80
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero	1 040 326,75	883 926,47	10 982 181,67	9 758 241,95
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	3 460 446,40	4 105 174,36	27 998 157,21	33 214 592,59
Velat saman konsernin yrityksille	10 091	612,85	10 091	612,85
Muut velat	995 575,07	946 036,55	13 497 566,84	13 203 473,58
	4 456 021,46	5 051 210,91	51 587 336,91	56 509 679,02
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	644 727,97	644 727,97	5 216 435,37	5 216 435,37
Ostovelat			1 400 095,40	1 843 341,96
Muut velat			670 480,55	591 017,41
Siirtovelat			833 294,66	1 000 501,11
	644 727,97	644 727,97	8 120 305,98	8 651 295,85
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 100 749,43	5 695 938,88	59 707 642,89	65 160 974,87
Vastattavaa yhteensä	13 273 287,66	12 838 270,22	105 960 023,65	111 056 917,62

HULEVESIHUOLLON ERIYTETTY RAHOITUSLASKELMA

ERIYTETTY RAHOITUSLASKELMA	Hulevesihuolto		Vesihuolto	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-34 388,26	-8 129,63	1 421 034,54	1 038 059,60
Suunnitelmanmukaiset poistot	536 244,45	531 602,61	5 457 635,62	5 434 967,29
Rahoitustuotot ja -kulut	114 401,79	128 757,84	925 634,56	1 041 768,45
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	616 257,98	652 230,82	7 804 304,72	7 514 795,34
Käyttöpääoman muutos				
Korottomien velkojen muutos (lisäys +, vähennys -)			-530 989,87	271 491,62
Korottomien saamisten muutos (lisäys -, vähennys +)			-587 410,56	280 974,81
Korollisten saamisten muutos (lisäys -, vähennys +) *			5 958 120,45	-8 748 793,72
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	616 257,98	652 230,82	12 644 024,74	-681 531,95
Maksetut korot ja maksut muista liiket. rahoituskuluista	-116 095,06	-130 681,11	-939 334,62	-1 057 329,46
Saadut korot liiketoiminnasta	1 693,27	1 923,27	13 700,06	15 561,01
Välittömät verot	-0,07	-15,92	-1,31	-302,40
Liiketoiminnan rahavirta	501 856,12	523 457,06	11 718 388,87	-1 723 602,80
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-971 261,89	-608 902,98	-5 802 625,57	-3 723 129,64
Investoinnit muihin sijoituksiin			-12 320,00	0,00
Investointien rahavirta	-971 261,89	-608 902,98	-5 814 945,57	-3 723 129,64
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	1 100 000,00	0,00	8 900 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-644 727,97	-568 866,25	-5 216 435,37	-4 602 645,09
Liittymismaksujen lisäys	49 538,52	20 400,98	294 093,26	154 816,69
Rahoituksen rahavirta	-595 189,45	551 534,73	-4 922 342,11	4 452 171,60
Rahavarojen muutos	-1 064 595,22	466 088,81	981 101,19	-994 560,84

* Konsernitilit esitetään korollisissa saamisissa.

ERIYTETYT TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT	Hulevesihuolto		Vesihuolto		
	2019	2018	2019	2018	
Liikevaihto	0,9	0,9	19,5	19,0	milj. EUR
Liikevoitto	0,1	0,1	2,3	2,1	milj. EUR
Liikevoitto % liikevaihdosta	9	14	12	11	%
Käyttökate % liikevaihdosta	69	75	40	40	%
Tasearvo 31.12.	13,3	12,8	106,0	111,1	milj. EUR
Omavaraisuusaste	54	49	33	33	%
Oman pääoman tuotto	-1	0	0	0	%
Nettovelkaantumisaste	71,5	91,0	169,3	180,3	%

HULEVESIHUOLLON TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liikevaihto toiminta-alueittain	2019	2018
Kotka	772 500,74	761 385,22
Anjalankoski	117 404,72	108 279,37
Pyhtää	1 379,54	1 286,83
Yhteensä	891 285,00	870 951,42

Vuosina 2015–2017 perusmaksutuotot on vyörytetty hulevesihuollolle laskennallisena osuutena jäteveden perusmaksutuotoista. Vuoden 2018 alusta lähtien perusmaksutuotot kerätty erillisellä huleveden perusmaksulla.

Liiketoiminnan muut kulut	2019	2018
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	7 645,94	7 962,74
Vuokratkulut	22 574,67	28 677,31
ATK-kulut	15 883,11	13 728,04
Muut kulut	42 573,39	32 632,28
Yhteensä	88 677,11	83 000,37

Rahoitustuotot ja -kulut	2019	2018
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00
Muilta	1 693,27	1 923,27
Yhteensä	1 693,27	1 923,27
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	1 693,27	1 923,27
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	60 327,64	60 327,63
Muille	53 719,16	68 138,37
Yhteensä	114 046,80	128 466,00
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	1 618,14	1 738,00
Muille	430,14	477,11
Yhteensä	2 048,28	2 215,11
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	116 095,06	130 681,11
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	114 401,79	128 757,84

HULEVESIHUOLLON TASEEN LIITETIEDOT

Suunnitelmanmukaiset poistoajat

Rakennukset ja rakennelmat
Sadevesiverkosto tasapoisto 30–50 v.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Hulevesiverkoston osuuden koko viemäriverkoston pituudesta katsotaan olevan 29 %.

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset ja rakennelmat: hulevesiverkosto	Hallinnon jyvitys*	Hulevesihuolto yhteensä	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yht.
Hankintameno 1.1.	22 075 567,92			131 562,19	22 207 130,10
Lisäykset tk:n aikana	917 883,02				917 883,03
Vähennykset tk:n aikana					
Siirrot tase-erien välillä				51 365,40	51 365,40
Hankintameno 31.12.	22 993 450,94			182 927,59	23 176 378,53
Kertyneet poistot 1.1.	9 368 859,89		9 368 859,89		
Tilikauden poisto	534 230,98	2 270,12	536 501,10		
Kertyneet poistot 31.12.	9 903 090,87		9 905 360,99		
Poistoero 1.1.	885 822,02		885 822,02		
Poistoeron muutos	154 893,74	-389,01	154 504,73		
Poistoero 31.12.	1 040 715,76		1 040 326,75		
Kirjanpitoarvo 1.1.	12 706 708,03			131 562,19	12 838 270,22
Kirjanpitoarvo 31.12	13 090 360,07			182 927,59	13 273 287,66

*Hulevesihuollon kokonaispoistoihin on jyvitetty 5 % hallinnon kokonaispoistoista.

OMA PÄÄOMA

Vapaa oma pääoma	2019	2018
Jäännöspääoma 1.1.	6 725 059,46	7 191 148,27
Jäännöspääoma 31.12.	7 649 304,42	6 725 059,46
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	-466 654,59	-442 944,74
Tilikauden voitto/tappio	-50 438,35	-23 709,85
Oma pääoma yhteensä 31.12.	7 132 211,48	6 258 404,87

VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Vieras pääoma	2019	2018
Lainat rahoituslaitoksilta	1 291 155,06	1 678 764,04
Liittymismaksuvelat	995 575,07	946 036,55

SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN

SUUNNITTELUN JA RAKENTAMISEN TOTEUTTAMINEN

Vesihuollon suunnittelu ja rakentaminen jakaantuivat pääasiassa seuraavan taulukon mukaisesti:

Tehtävä	Suorittaja
Yleissuunnittelu	Kymen Vesi Oy / konsultti
Laitossuunnittelu	Kymen Vesi Oy / konsultti
Verkoston rakennussuunnittelu	Kuntatekniikka / konsultti
Verkoston rakennuttaminen	
Kaivamalla tehtävä rakentaminen	Kymen Vesi Oy / Kuntatekniikka
Kaivamaton rakentaminen	Kymen Vesi Oy
Rakentaminen	
Kaivamalla tehtävä rakentaminen	Urakoitsijat ja Kymen Vesi Oy
Kaivamaton rakentaminen	Urakoitsijat ja Kymen Vesi Oy
Käyttö ja kunnossapito	Kymen Vesi Oy

Kuntatekniikka pitää sisällään tässä yhteydessä Kotkan ja Kouvolan kunnallistekniset osastot.

VESIHUOLLON YLEISSUUNNITTELU JA RAKENNUSSUUNNITTELU

Verkostojen suunnittelukustannukset kohdennettiin hankkeille.

Vuoden aikana laaditut yleissuunnitelmat:

- Pyhtään Kaunissaari
- Kankitie, Kotka
- Savottakuja, Kotka
- Palaskylänlahden teollisuusalue
- Paatelantie, Kotka
- Kantasatama, Kotka (esisuunnitelma)
- Mäntyrannantie, Pyhtää
- Kymijoenranta, Inkeroinen
- Keskikylä, Ummeljoki

Vuoden aikana laaditut rakennussuunnitelmat:

- Kankitie, Kotka
- Savottakuja, Kotka
- Munsaaren alueen rakennussuunnittelua jatkettiin, Kotka
- Ristinkallion alueen saneerauskohteiden rakennussuunnittelua jatkettiin, Kotka
- Huutjärven liikuntapuiston kaava-alue, Pyhtää

Muut merkittävät suunnittelun toimenpiteet vuoden aikana:

- Lisäyksiä huleveden viemärintialueeseen hulevesiviemärin rakentamisen myötä
- Toiminta-alueiden päivitys jatkettiin kaikkien kolmen kunnan alueella
- Hulevesimallinnusohjelmistoa hyödynnettiin yleissuunnittelussa omana työnä
- Opinnäytetyönä ympäristövastuullisuusselvityksen aloittaminen (nykytila ja tulevaisuuden mahdollisuudet)

DIGITALISAATIO JA KEHITYSHANKKEET

Verkkotietojärjestelmän Smart Water -analyysityökalun käyttöä jatkettiin. Se mahdollistaa entistä tarkemman vesitasaseurannan alueittain ja sen avulla pääsemme entistä tarkemmin käsiksi vuotavimpiin alueisiin. Tämän hankkeen myötä ja myös muuten kehitettiin eri järjestelmien välisiä rajapintoja. Huolto-ohjelma rakennettiin digitaaliseen muotoon. Lisäksi yleisellä tasolla tietojärjestelmien kehittämisen osalta aloitettiin raportointiprojekti ja osallistuimme aktiivisesti VVY:n digistrategiatyön valmisteluun. Etäluettavien vesimittareiden osalta pilottihanketta jatkettiin.

HULEVEDET JA HULEVESIEN HALLINTA

Hulevesineuvontaa jatkettiin, eli asiakkaille järjestettiin neuvontaa puhelimitse, sähköpostitse ja tarvittaessa maastossa paikan päällä. Kotkan hulevesiverkoston mallinnusprojekti yhteistyössä konsultin kanssa valmistui. Kotkassa hulevesityöryhmän toimintaa jatkettiin. Osallistuimme Kotkan ja Kouvolan hulevesistrategian valmistelutyöhön. Kouvolan hulevesiohjelma valmistui. Kotkassa hulevesiohjelma tulee valmistumaan vuoden 2020 aikana.

YLEISÖTILAISUUDET

Vuonna 2019 järjestettiin suunnitteluvaiheen yleisötilaisuuksia Pyhtäällä, Inkeröissä Kouvolassa ja Itärannassa Kotkassa. Niiden tarkoituksena on parantaa tiedottamista ja palvella asiakasta entistä paremmin. Lisäksi niiden tavoitteena on vähentää lisätoita ja muutoksia työmaalla. Yleisötilaisuuden materiaali uudistettiin ja hulevesiopas päivitettiin.

Kymen Vesi osallistui myös Maailman Vesipäivään maaliskuussa pystyttämällä infopisteen kauppakeskukseen. Meripäivillä tarjosimme janoisille meripäivävieraille raikasta vettä. Myös Pyhtään Saaristomarkkinoilla oli vesipiste ja infotelletta, jossa tarjottiin tietoa ajankohtaisista vesiasioista.

VERKOSTOINVESTOINNIT

Uudisrakennuskohteita vuonna 2019 tehtiin Kotkassa Kotkantielle, Pyhtäällä Motellinrantaan, Inkeröissä Hallasentielle ja Myllykoskella Espiksenkujalle.

Kotkassa saneerattiin Norkkokatu, Loimukatu, Urpukatu, Niveräkatu, Rysäkatu, Uistinkatu ja Siimakatu. Pyhtäällä saneerattiin Huutjärventie. Myllykoskella saneerattiin Kymentie ja Kaarlontie, Inkeröissä Veikontie, Jyrkänekujat, Puutarhatie ja Vesitornin linjat.

Uudisrakentamiseen käytettiin vuonna 2019 1,1 miljoonaa euroa. Budjetti alittui 0,4 miljoonalla, mikä johtui budjetoidun Palaslahden hulevesiviemärin toteutuksen siirtymisestä vuodelle 2020.

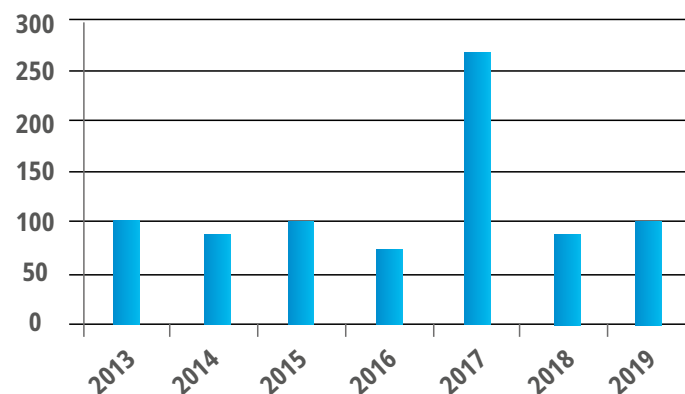
Verkostojen saneeraamisen budjetti ylitettiin 0,4 miljoonalla eurolla ja verkostosaneerauksien kokonaisuromäärä vuonna 2019 oli 5,5 miljoonaa. Saneerausmäärän suuruus johtui suuresta määrästä kohteita, jotka kilpailutettiin vuonna 2018 kaksivuotisinä urakoina ja miltei kaikkien toteutus tapahtui vuonna 2019.

LIITOSLAUSUNNOT

Kymen Vesi Oy antoi vesihuollon liitoslausuntoja eli liittämiskohtailmoituksia vuonna 2019 90 kappaletta.

Lupapisteen kautta annettiin vuonna 2019 viisi kappaletta liitoslausuntoja.

LIITELAUSUNTOJEN MÄÄRÄN VAIHTELU VIIME VUOSINA

Suurimpina saneerauskohteina olivat Kotkassa Ristinkallio I -alueen saneeraus (Urpukatu, Norkko-, Loimu- ja Niveräkatu), Itärannan alueen (Siima-, Rysä- ja Uistinkatu) sekä Kotkantiiden runkojohtojen siirto.

Kouvolassa suurimpia saneerauskohteita olivat Myllykoskella Kymentie ja Kaarlontie sekä Rautakorventien hulevesiviemärin saneeraus ja Inkeröissä Veikkola II -alueen sekä Laakso- tie-Vuoritie alueen saneerauksien aloittamiset. Kohteet jatkuvat vuosille 2020 ja 2021.

Pyhtäällä saneerattiin vesijohtoa Motellinrannan yhteydessä. Sujuttamalla verkostoja uusittiin Kotkassa Runeberginkadulla sekä Peltokujalla Kouvolassa.

Laitosrakentamiseen käytettiin 0,9 miljoonaa euroa ja suurimpina hankkeina olivat Mussalon aurinkovoimalan rakentaminen, kolmen jätevesipumppaamon saneeraukset sekä Jyllyn vesitornin korjaus. Lisäksi vuoden aikana saatiin valmiiksi puhtaan veden automaatiojärjestelmän uudistus.

Merkittävän kasvun vuonna 2017 selittää hulevesimaksun käyttöönotto ja sitä koskeva tiedottaminen. Kyseisenä vuonna jokainen huleveden viemärintialueen asiakas sai kotiin tiedotekirjeen hulevesistä. Tiedotteen myötä kannustettiin liittymään hulevesiviemäriin ja lisäksi kiinteistöille tarjottiin kampanjahintaa huleveden tonttihaaran rakentamiseen.

Vesijohto- ja viemäriverkostoon liittyneiden kiinteistöjen tarkastukset hoitaa kaupungin tai kunnan rakennusvalvontaviraston palveluksessa oleva LVI-tarkastusinsinööri.

VESILAITOS

VEDEN HANKINTA

Vuonna 2019 verkostoon johdetun veden määrä oli yhteensä 5 266 136 m³.

Pääosin talousvesi hankittiin Kymenlaakson Vesi Oy:ltä. Hankintaan käytettiin vuoden aikana 2,6 M€ ja hankittu vesimäärä oli 5 126 198 m³.

Kymen Veden omilta pohjavedenottoamoilta Kai-piaisissa ja Sippolassa pumpattiin vettä yhteensä 138 935 m³.

Kaunissaaren omasta pohjavesikaivosta pumpat-tiin vettä 1 000 m³.

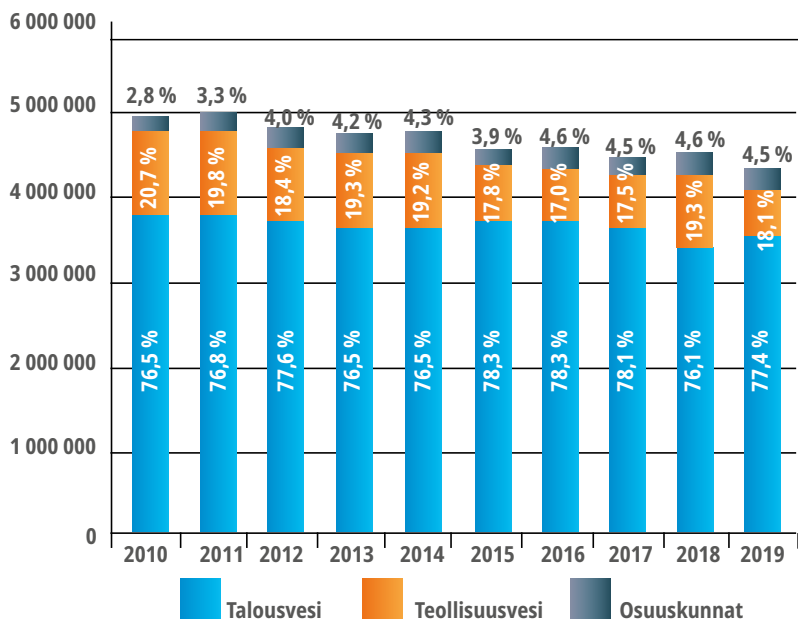
Vedenhankintakustannukset olivat 0,53 €/m³.

VEDEN JAKELU

Vesijohtoverkostoon liittyneitä kiinteistöjä oli vuo-den lopussa Kotkassa noin 9 600 kpl, Kouvolassa entisen Anjalankosken alueella noin 4 000 kpl ja Pyhtäällä noin 970 kpl. Yleisten kesävesipostien asiakkaita oli vuoden lopussa 73 kpl.

Vettä pumpattiin verkostoon 5 266 136 m³ ja myy-tiin vesimäärä 4 331 154 m³. Vesijohtoverkoston pituus on 671 km. Materiaaleina vesijohdoista va-lurautaa on 43 % ja muovia 54 %.

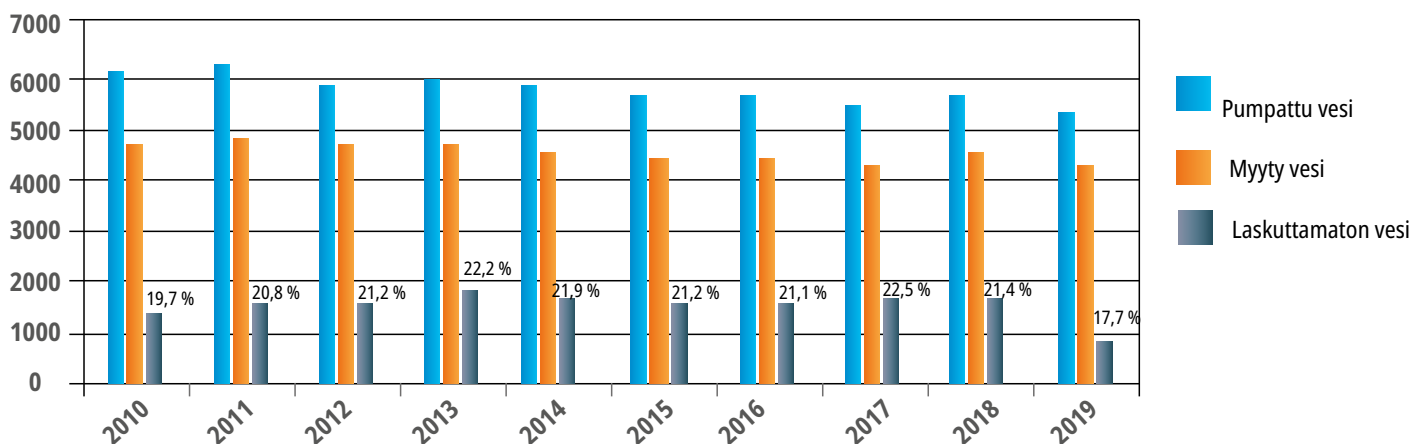
MYYTYY VESI KULUTTAJARYHMITÄIN M³

Vesijohtojen materiaalit:
43 % valurautaa
54 % muovia

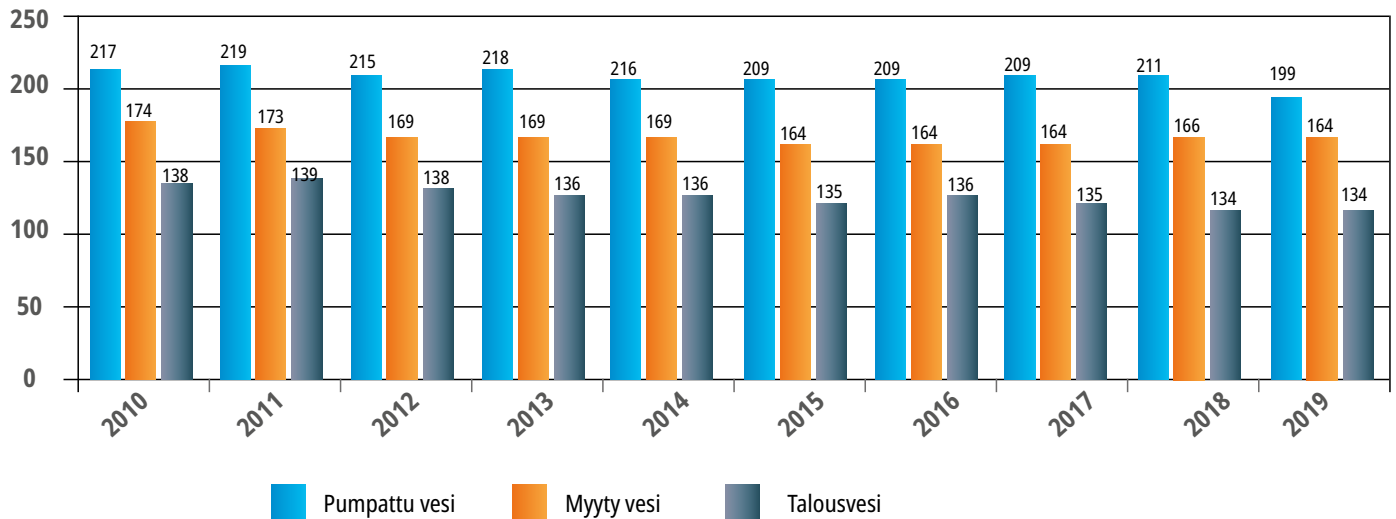
VERKOSTOON PUMPATTU VESI, MYYTYY VESI JA LASKUTTAMATON VESI PUMPATUSTA VEDESTÄ (1000 M³)

Yleinen vedenkulutus

Laskuttamattoman veden (huuhtelut, palovesi, vuotovesi ym.) osuus verkostoon pumpatusta vedestä oli 17,7 %, jossa on laskua edelliseen vuoteen 3,7 % -yksikköä. Laskuttamattoman veden määrä oli 933 979 m³.

OMINAISKULUTUKSET (LITRAA ASUKASTA KOHDEN PÄIVÄSSÄ)

VEDEN LAATU

Veden laatua tarkkaillaan säännöllisesti osakaskuntien terveydensuojeluviranomaisten kanssa yhdessä laaditun valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Kymen Vesi Oy:n vesijohtoverkostosta otetaan vesinäytteitä säännöllisesti ja ne analysoidaan akkreditoidussa laboratoriossa. Pienempi osuus otetuista verkostovesinäytteistä on viranomaisvelvoitteisia ja suurempi osuus laitoksen niin kutsuttua omavalvontaa.

Sippolan verkostovedessä havaittiin vuoden aikana kahdessa näytteessä kohonneet pesäkeluvut, jonka jälkeen huuhteluiden avulla tulokset olivat uusintänäytteissä normaalilla tasolla. Muutoin verkostoveden laatu täytti kaikki hyvälle talousvedelle asetetut kemialliset ja mikrobiologiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet joka puolella vesijohtoverkostoa.

Verkostoveden laatu
täytti kaikki hyvälle talousvedelle
asetetut laatuvaatimukset ja -tavoitteet.

	Yksikkö	KyVe verkosto	Kaipiaisten verkosto	Sippolan verkosto	Rajat
Haju	aistinvarainen	ei huom. / kloori	ei huom.	ei huom.	käyttäjien hyväksyttävissä, ei epätavallisia muutoksia
Maku	aistinvarainen	ei makua	ei makua	ei makua	-II-
Sameus	FNU	0,3	<0,2	<0,2	-II-
Väriluku		2,5	<2,5	<2,5	-II-
pH		7,8	7,4	7,2	6,5-9,5
Sähkönjohtavuus	mS/m	13 ¹⁾	18	20	250
Rauta	µg/l	35	<30	<30	200
Mangaani	µg/l	<10	<10	<10	50
Ammonium	mg/l	0,2 ¹⁾	<0,07	<0,007	0,5
Fluoridi	mg/l	1,3 ¹⁾	1,3	1,3	1,5
Kokonaiskloori	mg/l	0,05	(ei kloorausta)	(ei kloorausta)	
Vapaa kloori	mg/l	0,05	(ei kloorausta)	(ei kloorausta)	
Kokonaiskovuus	° dH	2,7 ¹⁾		3,5 ²⁾	
KMnO4 - kulutus	mg/l	4,5 ¹⁾			20
Kloridi	mg/l		25	6	250
Nitraatti	mg/l	2 ¹⁾	6	<1	50
Nitriitti	mg/l	0,04 ¹⁾	<0,10	<0,10	0,50
Sulfaatti	mg/l		9	13	250
Alumiini	µg/l	49 ¹⁾	<10	32	200
Natrium	mg/l		12	12	200
Kadmium	µg/l		<0,2	<0,2	5,0
Kromi	µg/l	<2	<2	<2	50
Kupari (juoksuttamaton näyte)	mg/l	0,08	0,23	0,14	2,0
Lyijy (juoksuttamaton näyte)	µg/l	<2	<2	<2	10
Nikkeli (juoksuttamaton näyte)	µg/l	<5	<5	<5	20
TOC, org. hiilen kokonaismäärä	mg/l	2,2			ei epätavallisia muutoksia
Arseeni	µg/l		<2	<2	10
Elohopea	µg/l		<0,03	0,05	1,0
Boori	mg/l	0,06	<0,020	<0,1	1,0
Antimoni	µg/l	0,4	<0,3	<0,5	5,0
Seleeni	µg/l		<0,2	<1	10
Syanidi	µg/l		<5	<5	50
Bromaatti	µg/l	<7 ¹⁾			10
Trihalometaanit yhteensä	µg/l		<0,5	<0,5	100
Radon	Bq/l	<66 ¹⁾	88 ²⁾	30 ²⁾	1000
Uraani	µg/l	<1,1 ¹⁾	0,8	3,2	30
Viitteellinen annos	mSv/vuosi	<0,05 ¹⁾	<0,05 ²⁾	<0,05 ²⁾	0,1
Yksittäiset torjunta-aineet					0,1
atratsiini	µg/l		0,02		
DEA	µg/l		0,03		
DEDIA	µg/l		0		
heksatsinoni	µg/l		0,01		
Bromasiili	µg/l		0		
Torjunta-aineet yhteensä	µg/l		0,06	ei todettu	0,5
Pesäkkeiden lukumäärä (22oC, 3d)	pmy/ml	2	4		ei epätavallisia muutoksia
E.coli	pmy/100 ml	0	0	74	0
Enterokokit	pmy/100 ml	0	0	0	0
Clostridium perfringens	pmy/100 ml	0			0
Koliformiset bakteerit	pmy/100 ml	0	0	0	0

KyVe verkosto = talousvesi Kotkassa, Pyhtäällä ja entisen Anjalankosken alueella Kouvolassa (pl. Sippola ja Kaipainen)

1) mitattu Kuivalan tekopohjavesilaitokselta lähtevästä vedestä

2) vedenottamoilta lähtevän veden keskiarvo

VESIJOHTOVERKOSTON KUNNOSSAPITO

VESIJOHTOVERKOSTOJEN PUTKIMATERIAALIT

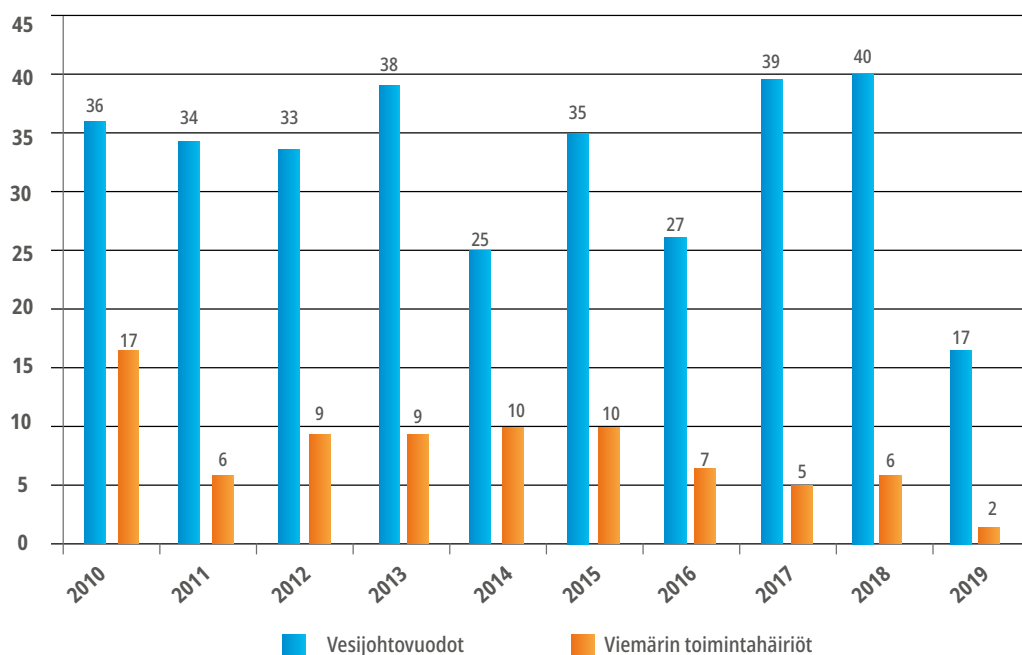
Kunta	Valurauta	Muovi (PVC, PP, PE yms.)	Muut tai ei määritely
Kotka	54 %	42 %	3 %
Kouvola	37 %	62 %	1 %
Pyhtää	0 %	100 %	0 %
Yhteensä	43 %	54 %	2 %

VESIJOHTOVUODOT

Vesijohtoverkoston putkivuotoja korjattiin Kotkassa 13 kappaletta, Anjalankoskella kolme kappaletta ja Pyhtäällä yksi kappale.

JOHTOVERKOSTOJEN TOIMINTAHÄIRIÖT

VESIMITTARIKORJAAMO

Mittarikorjaamon tavoitteena on ollut suorittaa pienten vesimittarien (20–25 mm, omakotitaloissa) vaihdot noin 10 vuoden välein ja isojen (32–40 mm, kerrostaloissa) noin kahdeksan vuoden välein. Suurkuluttajien sekä impulssimittarien ja omien kaivojen mittareiden vaihdot on suoritettu noin neljän vuoden välein. Tavoitteeseen ei kaikilta osin ole päästy.

Tavoitteena on, että pääosa korjaamolle saapuvista mittareista tarkastetaan, mikäli ne eivät ole jäätyessään haljenneet tai muuten tuhoutuneet.

Vesimittareita vaihdettiin 1231 ja tarkastettiin 1248 kappaletta.

Uusiin kohteisiin mittareita asennettiin yhteensä 124 kappaletta ja mittareita poistettiin käytöstä 86 kappaletta.

VIEMÄRILAITOS

RISKIEN TUNNISTAMINEN JA VARAUTUMISSUUNNITELMA

Mussalon jätevedenpuhdistamon ympäristölupamääräykset edellyttävät varautumissuunnitelmaa, joka koskee toimintaa puhdistamoilla ja luvanhaltijan hallinnassa olevassa viemäriverkostossa. Toimintakortit on tehty todennäköisimpiin häiriötilanteisiin, jotta toimintavalmius voidaan pitää yllä myös erityistilanteissa. Riskien tunnistamiseen on käytetty verkkopohjaista SSP (Sanitation Safety Plan) -työkalua. Siinä tunnistetaan jätevesihuollon merkittävimmät ympäristöriskit sekä terveyshaitat ja saatetaan ne hallintaan.

VIEMÄRIVERKOSTO

Viemäriverkoston kokonaisvirtaama oli yhteensä 12 043 747 m³. Keskimääräinen virtaama oli 31 829 m³/d, pienin 17 406 m³/d ja maksimi 73 701 m³/d.

Vuoden 2019 aikana jätevettä johdettiin ohitukseen verkostossa 58 187 m³, Mussalon puhdistamolla laitoksen ohii johdettiin 1 441 m³ ja

esiselkeytyksen jälkeen 14 203 m³. Ohitukseen ohjattiin jätevettä yhteensä 73 831 m³. Mussalon puhdistamolle tuleva kokonaisvirtaama vuonna 2019 oli 11 675 590 m³. Huhdanniemen ja Halkoniemen jätevedenpuhdistamot olivat käytössä silloin, kun Kotka- Anjalankoski siirtolinjan eivät mahtuneet kaikki jätevedet. Huhdanniemen jätevedenpuhdistamolla puhdistettiin jätevettä yhteensä 208 986 m³ ja Halkoniemen jätevedenpuhdistamolla 159 201 m³. Laskutettu jätevesimäärä oli 7 327 921 m³, josta Haminan osuus oli 2 123 560 m³.

Vuoden lopussa arvioitiin viemäriverkoston liittyneissä kiinteistöissä asuvan n. 69 500 asukasta eli noin 93 % koko Kotkan, Pyhtään ja entisen Anjalankosken asukasmäärästä.

Hulevesiviemäriverkoston pituus on 259 826 m. Hulevesiviemäreistä 55 % on betonia ja 41 % muovia. Kotkan alue on lähes kokonaan hulevesiviemäröity. Anjalankosken alueella hulevesiviemäröidyn alueen osuus on kasvanut erityisesti lähivuosina, mutta silti hulevesiviemäröidyn alueen osuus on vähäinen. Pyhtäällä on ainoastaan yksittäisiä alueita hulevesiviemäröitynä. Alueilla, joilla hulevesiviemäröinti puuttuu, kiinteistöjen kuivatusvedet on johdettu pääosin avo-ojiin ja joissain määrin vie-

märiin, vaikka se nykyisin mukaan ei ole enää sallittua. Suurten hulevesimäärien perusteella voidaan arvioida sekaviemärien osuuden olevan Anjalankoskella ja Pyhtäällä merkittävin osa verkostoista. Erityisesti haaste korostuu Anjalankosken alueella. Vanhempi sekaviemäriverkosto on varsin huonossa kunnossa, mikä näkyy verkoston toimintahäiriöinä ja runsaina vuotovesimäärinä. Viemäreitä kuormittavat runsaasti myös kiinteistöiltä tulevat perustusten kuivatusvedet ja sadevedet.

Yhtiön jätevesiviemäriverkoston pituus on 885 kilometriä. Viettoviemäreistä betonia on 24 % ja muovia 71 %. Paineviemäreissä valurautaa on 17 % ja muovia 82 %.

VIEMÄRISORTUMAT JA TUKOKSET

Viemäriverkoston vaurioita tai toimintahäiriöitä oli vuonna 2019 kaksi.

HULEVESIVIEMÄRIT

Kunta	Betoni	Muovi (PVC, PP, PE yms.)	Muut tai ei määritely
Kotka	63 %	36 %	1 %
Kouvola	19 %	64 %	17 %
Pyhtää	49 %	51 %	0 %
Yhteensä	55 %	41 %	4 %

VIETTOVIEMÄRIT

Kunta	Betoni	Muovi (PVC, PP, PE yms.)	Muut tai ei määritely
Kotka	21 %	73 %	7 %
Kouvola	34 %	62 %	4 %
Pyhtää	0 %	98 %	1 %
Yhteensä	24 %	71 %	5 %

PAINEVIEMÄRIT

Kunta	Valurauta	Muovi (PVC, PP, PE yms.)	Muut tai ei määritely
Kotka	19 %	79 %	2 %
Kouvola	20 %	80 %	0 %
Pyhtää	0 %	100 %	0 %
Yhteensä	17 %	82 %	1 %

PUHDISTAMOYKSIKKÖ

Jätevesiyksikössä huolehditaan jäteveden pumpppaamoiden ja puhdistamoiden toiminnasta eli jäteveden johtamisesta ja puhdistamisesta ennen vesistöön johtamista. Meillä on vain yksi Itämeri, joten me omalta osaltamme pidämme huolta siitä, että se säilyy tuleville polville entistä puhtaampana.

Osallistuimme SYKE:n koordinoimaan EPIC-projektiin. Projektissa selvitettiin eri menetelmillä lääkijäämien poistoa syntypaikalla. Projektissa analysoitiin Mussalon puhdistamolta lähtevän jäteveden lääkijäämiä.

Olemme mukana Itämerihaasteessa sekä osallistuimme kesällä pidettyyn Itämerikylään Meripäivien yhteydessä.

Mussalon jätevedenpuhdistamon tulevasta vedestä otetaan huumenäytteet parillisina vuosina. THL analysoi ja raportoi huumenäytteiden tulokset.

Mussalon puhdistamolla oli MBR-koeajo 23.11.2018–12.6.2019 välisenä aikana. Koeajon tuloksia hyödynnetään puhdistamon toiminnan tehostamiseen, mikäli tulevaisuudessa ei päästä lupaehtoihin. UPM ja Kymen Vesi Oy ovat allekirjoittaneet esisopimuksen biojalostamon jätevesien käsittelystä Mussalon jätevedenpuhdistamolla. UPM ei ole vielä tehnyt rakentamispäätöstä.

Pöyry Oy on tehnyt Mussalon jätevedenpuhdistamon toiminta-analyysin ja kapasiteettivertailun. Raportissa on huomioitu ympäristöluvan § 2 määräys: ”Puhdistamon tehostamista koskeva suunnitelma, jossa on otettava huomioon puhdistamon tulokuormituksen arvioitu lisääntyminen vuoteen 2035 asti, on toimitettava Ete-

lä-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään 31.12.2020 mennessä. Tehostamisen tavoitteeksi tulee asettaa jäännösfosforipitoisuus 0,3 mg/l ja fosforin poistoteho 95 %”.

Nykyisellä kuormituksella jäännösfosforipitoisuus 0,3 mg/l ja fosforin poistoteho 95 % toteutuvat Mussalon puhdistamolla ilman puhdistamon tehostamista.

Raportin mukaan puhdistamon tehostamistarve tulee siinä vaiheessa, kun kolme suurinta kuormittajaa saavuttavat sovitun kuormitusvarauksen.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN TARKKAILU

Ympäristövaikutusten seuranta tehdään ympäristöviranomaisten hyväksymän vesistö- ja velvoitetarkkailuohjelman mukaisesti. Jätevedet analysoidaan akkreditoidussa tutkimuslaboratoriossa.

Vesistöön johdettava kuormitus on puhdistamoiden merkittävin ympäristöindikaattori. Siihen liittyviä mitattavia suureita ovat pH, alkaliteetti, sähkönjohtokyky, ammoniumtyppi, nitraattityppi, TOC, biologinen hapenkulutus, kemiallinen hapenkulutus, fosfori, typpi, kiintoaine ja enterokokit.

Vesistötarkkailu sisältää meriveden fysikaalis-kemiallisen laaduntarkkailun yhteistarkkailuna yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa.

PUMPPAAMOT

Kymen Vesi Oy:n viemäriverkoston alueella on yhteensä 233 pumpppaamaa. Kotkan alueella on 164 pumpppaamaa, siirtolinjan pumpppaamoita on 10 (Kotkan alueella 5 pumpppaamaa ja Kouvolan (ent. Anjalankosken) alueella on 38 pumpppaamaa ja Pyhtään alueella 21 pumpppaamaa.

JÄTEVEDENPUHDISTAMOT

Mussalon jätevedenpuhdistamolla puhdistetaan Kotkan, Haminan, Miehikkälän, Virojoen, Pyhtään ja Kouvolan (ent. Anjalankosken alueen) jätevedet.

Siirtolinjan valmistumisen jälkeen Anjalankosken alueen jätevedet, jotka eivät mahdu siirtolinjaan on voitu vuotovesitilanteessa ohjata Huhdanniemen ja Halkoniemen puhdistamoille kemialliseen käsittelyyn ja sieltä edelleen vesistöön.

Kouvolan Sippolan alueen jätevedet on johdettu Mussalon jätevedenpuhdistamolle menevään siirtolinjaan 18.11.2016 alkaen.

Meillä on vain yksi Itämeri, joten me omalta osaltamme pidämme huolta siitä, että se säilyy tuleville polville entistä puhtaampana.

JÄTEVESIMÄÄRIEN KEHITYS PUHDISTAMOITTAIN

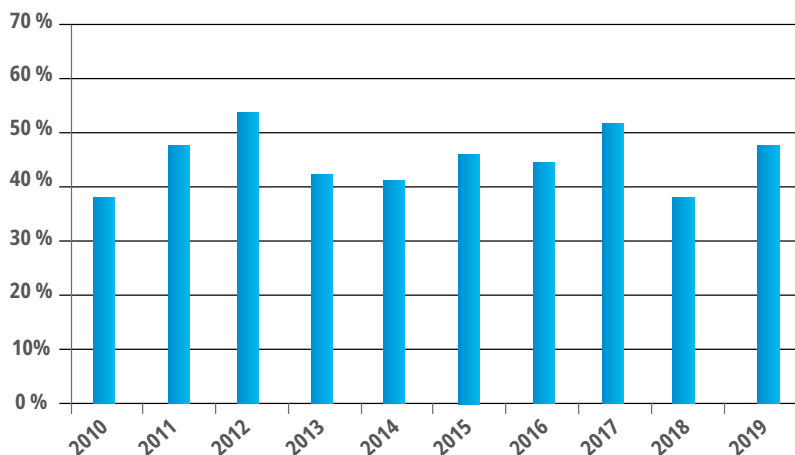
Vuosi	Mussalo	Huhdanniemi	Halkoniemi	Sippola	Yhteensä
2010	6 371 597	983 731	827 128	21 148	9 609 100
2011	12 217 550	532 292	201 368	32 247	12 983 457
2012	12 996 410	349 371	224 974	30 525	13 601 280
2013	11 211 690	316 221	163 035	22 317	11 713 263
2014	10 766 640	156 305	48 539	16 265	10 987 749
2015	11 129 710	183 415	148 386	24 024	11 485 535
2016	11 383 940	187 377	200 819	23 578	11 795 714
2017	12 663 160	389 245	290 411	0	13 342 816
2018	10 052 410	111 619	111 385	0	10 275 414
2019	11 675 590	208 956	159 201	0	12 043 747

Laskutettu jätevesimäärä oli 7 327 921 m³, josta Haminan osuus 2 123 560 m³.

JÄTEVESILASKUTUS KULUTTAJARYHMITÄIN (1000 M³)

LASKUTTAMATTOMAN JÄTEVEDEN OSUUS VIEMÄRIVERKOSTON KOKONAISVIRTAAMASTA

Haminan jätevesien osuus ei ole mukana vuotovesilaskennassa.

PUHDISTAMOKOHTAISET LUPAEHDOT JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuusarvojen ja käsittelytehon prosentuaalisten arvojen lisäksi tulee Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukaiset pitoisuuden ja käsittelytehon raja-arvojen toteutua.

MUSSALON JÄTEVEDEN- PUHDISTAMO

Mussalon jätevedenpuhdistamo on biologiseen typenpoistoon perustuva hienovälppäyksellä ja esiselkeytyksellä varustettu aktiivilieteprosessi. Jäteveden puhdistusprosessissa on kolme vaihetta; mekaaninen, kemiallinen ja biologinen. Mekaanisessa vaiheessa kiintoaineet erotetaan jätevedestä. Kemiallisessa vaiheessa jäteveden sisältämä fosfori saostetaan rautasuolalla.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi Mussalon jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupaehtojen tarkistamista koskevan päätöksen 1.11.2016.

Ympäristölupapäätöksen mukaisesti:

Sade-, vuoto- ja kuivatusvesien joutuminen jätevesiviemäriin on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Tavoitteena on sade-, vuoto- ja kuivatusvesien osuuden vähentäminen tasolle 25 % puhdistamolle johdettavasta vesien määrästä vuoden 2022 loppuun mennessä.

Tavoitteena on sade-, vuoto- ja kuivatusvesien osuuden vähentäminen tasolle 25 % puhdistamolle johdettavasta vesien määrästä vuoden 2022 loppuun mennessä.

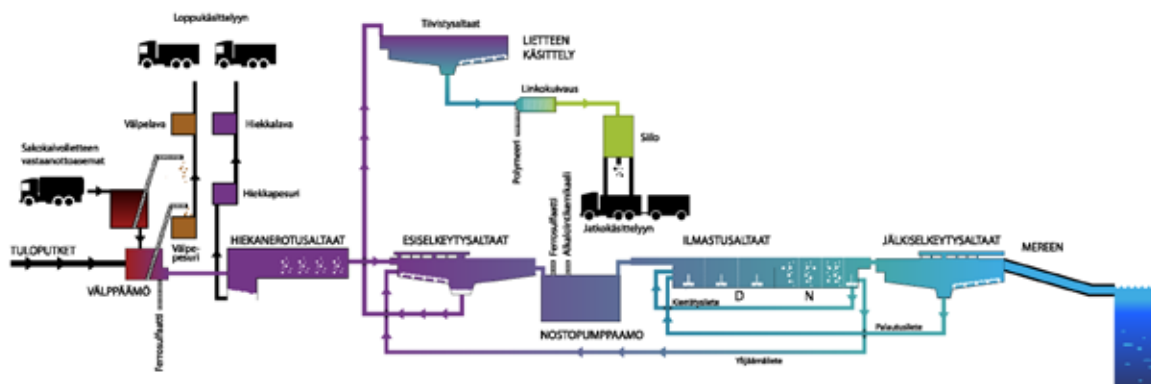
LUPAEHDOT

	Enimmäispitoisuus, mg/l	Vähimmäisteho, %
BOD _{7ATU}	15	93
Kokonaisfosfori, P	0,45	90
Kokonaistyppi, N		70
COD _{cr}	80	85
Kiintoaine	15	93

Lupaehdot ovat kokonaistypen osalta vuosikeskiarvona ja muiden parametrien osalta neljännesvuosikeskiarvona laskettuna.

MUSSALON JÄTEVEDENPUHDISTAMON PUHDISTUSPROSESSI

Mussalon jätevedenpuhdistamo on typenpoistolla tehostettu biologis-kemiallinen rinnakkaissaostuslaitos.

Mussalon jätevedenpuhdistamon mitoitusarvot ovat seuraavat:

– keskivirtaama, q_{mit}	53 800 m ³ /d
– BOD-kuorma	15 500 kg/d
– fosforikuorma	317 kg/d
– typpiikuorma	1 900 kg/d

Lupaehdot lasketaan neljännesvuosikeskiarvoina mahdolliset ohitukset, ylivuodot ja poikkeustilanteet mukaan lukien.

HUHDANNIEMEN JA HALKONIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMOT

Huhdanniemen ja Halkoniemen puhdistamot ovat kemiallisia laitoksia. Saostuskemikaalina käytetään liuosmaista polyalumiinikloridia.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi Huhdanniemen ja Halkoniemen jätevedenpuhdistamoiden ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista koskevan päätöksen 29.1.2015.

Huhdanniemen ja Halkoniemen jätevedenpuhdistamot ovat käytössä vuotovesiaikoina, jolloin kaikki jätevesi ei mahdu Mussalon jätevedenpuhdistamolle menevään siirtolinjaan.

Huhdanniemen jätevedenpuhdistamo on ollut käytössä 53 päivänä ja Halkoniemen jätevedenpuhdistamo 67 päivänä.

Huhdanniemen jätevedenpuhdistamon lupaehdot täyttyivät kaikkien kuormitustekijöiden suhteen. Halkoniemen jätevedenpuhdistamon lupaehdot eivät täyttyneet kiintoaineen suhteen. Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 ehdot täyttyivät kaikilta osin.

Kymen Vesi Oy:n verkoston saneerauksen painopiste on Kouvolan alueella, jotta saadaan vuotovedet vähenemään. Huhdanniemen ja Halkoniemen puhdistamoiden prosessia muutetaan siten, jotta saostuskemikaali sekoittuu tehokkaasti varhaisessa vaiheessa jäteveteen.

Puhdistamot toimivat vuotovesipuhdistamoina, joten tuleva jätevesi on laimeaa ja vaadittavia puhdistustehoja on vaikea saavuttaa.

MUSSALO

	Toteutuma	
	pitoisuus mg/	reduktio %
BOD ₇ at	5,3	98
fosfori	0,21	96
typpi	7	83
kiintoaine	7	98
COD _{cr}	51	92

Lupaehdot täyttyivät jokaisella vuosineljänneksellä kaikkien kuormitustekijöiden suhteen. Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 ehdot täyttyivät kaikilta osin. Mussalon jätevedenpuhdistamon puhdistustulokset ovat Suomen kärkitasoa.

HUHDANNIEMI

	Toteutuma		Lupaehto	
	pitoisuus mg/l	reduktio %	pitoisuus mg/	reduktio %
BOD ₇ ATU	5,7	75	< 15	> 70
COD _{cr}	< 30	85	< 75	> 75
Kiintoaine	10	90	< 20	> 90
Kok. fosfori	0,08	95	< 0,5	> 85
Kok. typpi	6,1	29	< 20 *	

*Käyntipäivien keskiarvo

HALKONIEMI

	Toteutuma		Lupaehto	
	pitoisuus mg/l	reduktio %	pitoisuus mg/	reduktio %
BOD ₇ ATU	6,3	88	< 15	> 70
COD _{cr}	49	86	< 75	> 75
Kiintoaine	23	88	< 20	> 90
Kok. fosfori	0,1	93	< 0,5	> 85
Kok. typpi	13	25	< 20*	

*Käyntipäivien keskiarvo

LIETE

Sako- ja umpikaivolietettä ajettiin Mussalon jätevedenpuhdistamolle 15 962 m³ ja Huhdanniemen jätevedenpuhdistamolle 4 546 m³.

Mussalon jätevedenpuhdistamon kuivatun lietteen raskasmetallipitoisuudet alittivat MMM:n asetuksessa lannoitevalmisteista 24/11 mainitut suurimmat sallitut raskasmetallipitoisuudet.

Kymen Vesi Oy:llä ja Gasum Oy:llä on voimassa oleva Mussalon jätevedenpuhdistamon lietteen jatkokäsittely- ja loppusijoitusoppimus 31.5.2023 saakka.

Mussalon jätevedenpuhdistamolla lietettä kuivattiin yhteensä 15 272 tonnia.

Gasum Oy käsitteli lietettä 4 108 tonnia Turun biokaasutuslaitoksella, 8577 tonnia Riihimäellä biokaasutuslaitoksella, Kouvolan biokaasutuslaitoksella 235 tonnia ja 2352 tonnia Huittisen biokaasutuslaitoksella.

Lietteen jatkokäsittelypalvelu ei sisällä lietteen loppusijoitusta jätteenä, vaan lietteiden jalostamisen biokaasulaitoksella maanparannus- ja lannoitetuotteiksi sekä uudistuvaksi energiaksi. Biokaasulaitoksen jalostamat raaka-aineet ovat tuotteita, joiden hyväksynnästä vastaa Ruokavirasto. Tuotteita voidaan hyödyntää pelto- ja metsälannoitteina.

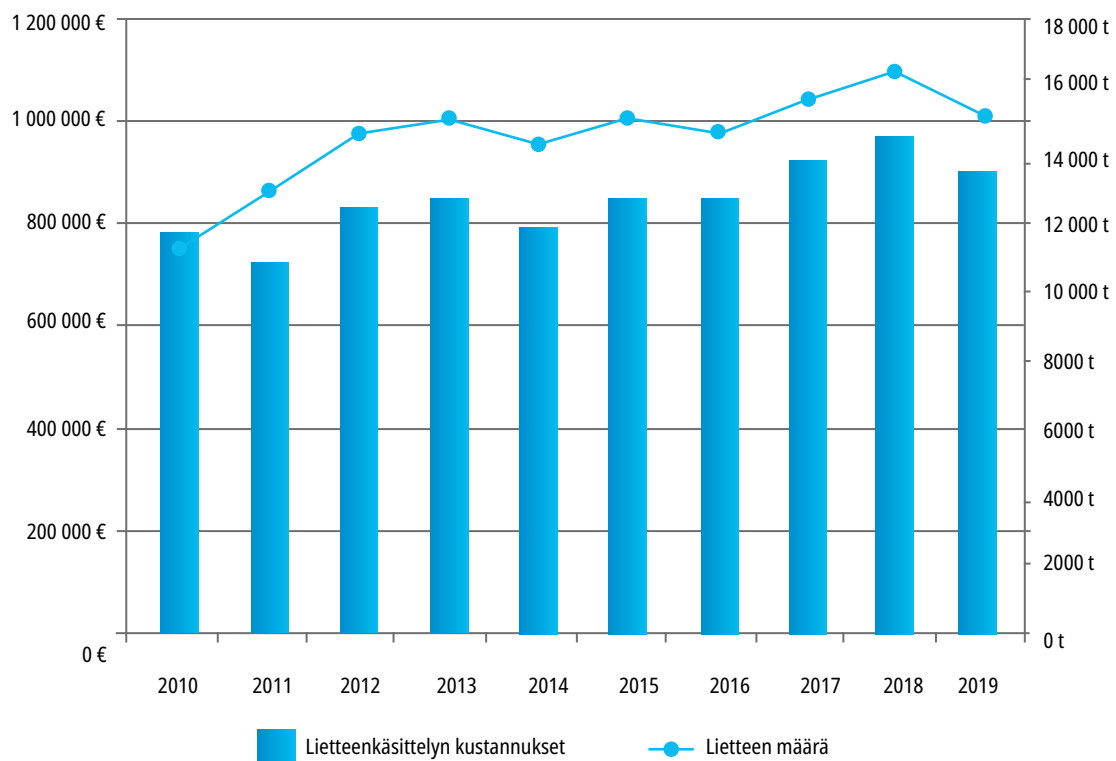
KUIVATTU LIETE, MUSSALO 1.1.–31.12.2019

Analyysi	Yksikkö	Min.	Max.	Keskiarvo	Haitallisten metallien enimmäispitoisuudet lannoitevalmisteissa MMM:n asetus 24/11
pH		6,2	6,8	6,6	
Kuiva-aine	%	23	26	24,3	
Kalium (K)	g/kg k.a.	1,8	3,6	2,8	
Hehkutusjäännös	%	17	21	18	
Kokonaisfosfori	% ka	1,6	1,7	1,6	
Kokonaistyppe	% ka	4,2	4,6	4,5	
Kokonaisrikki	%	0,5	0,8	0,7	
Kalsium (Ca)	g/kg k.a.	20	31	26	
Elohopea (Hg)	mg/kg k.a.	0,08	0,22	0,16	1,0
Kadmium (Cd)	mg/kg k.a.	0,27	0,52	0,34	1,5
Kromi (Cr)	mg/kg k.a.	5	9,6	7	300
Kupari (Cu)	mg/kg k.a.	110	140	123	600
Lyijy (Pb)	mg/kg k.a.	5,1	11	7	100
Nikkeli (Ni)	mg/kg k.a.	8,1	15	12	100
Arseeni	mg/kg k.a.	< 2	< 3	< 2	25
Seleeni	mg/kg k.a.	< 2	< 10	< 6	20
Sinkki (Zn)	mg/kg k.a.	240	430	367	1 500

Mussalon
jätevedenpuhdistamolla
lietettä kuivattiin yhteensä
15 272 tonnia.

LIETTEENKÄSITTELY

TOIMINTA-ALUEEN ULKOPUOLINEN VESIHUOLTO

Toiminta-alueen ulkopuolella toimii tällä hetkellä yhteensä **26 vesihuolto-osuuskuntaa ja kaksi vesiosuuskuntaa.**

VESIHUOLTO-OSUUSKUNNAT

Vuoden 2019 aikana uusia vesihuolto-osuuskuntia ei perustettu. Pyhtäällä Huutjärventien alueella päätettiin uuden alueen liittämistä Pyhtään vhok-alueeseen. Osuuskuntien verkostoa rakennettiin yhteensä noin 400 m. Pyhtäällä Vanhaniemen uutta vhok-verkostoa rakennettiin noin 200 m ja Pyhtään vhok-verkostoa noin 50 m. Kouvolassa Hirvelän vhok-verkostoa rakennettiin noin 50 m, Myllykosken itäpuolen vhok-verkostoa noin 25 m ja Myllykosken yläpään vhok-verkostoa noin 60 m.

Toiminta-alueen ulkopuolella Kotkassa, Kouvolassa (ent. Anjalankosken alueella) ja Pyhtäällä toimii tällä hetkellä yhteensä 26 vesihuolto-osuuskuntaa (vesi+viemäri) sekä kaksi vesiosuuskuntaa (vesi).

Vesi- ja vesihuolto-osuuskunnat ovat vesihuoltolain mukaisia vesihuoltolaitoksia. Kaikki osuuskunnat ostivat talousvetensä Kymen Vesi Oy:ltä ja vesihuolto-osuuskunnat johtivat lisäksi jätevetensä Kymen Vesi Oy:n verkostoon. Vesihuolto-osuuskuntien viemäröinti on toteutettu pääasiassa kiinteistökohtaisiin pumppauksiin perustuvana paineviemärijärjestelmänä. Jokainen osuuskunta on Kymen Vesi Oy:lle yksi asiakas, jota laskutetaan osuuskunnan verkoston liitospisteessä/-pisteissä olevien vesimittareiden mukaan. Osuuskunnat omistavat verkostonsa ja vastaavat niiden kunnossapidosta. Osuuskunnat vastaavat myös verkostoihinsa liittyneiden kiinteistöjen laskutuksesta.

KYMEN VESI OY:N VERKOSTOON LIITTYNEET VESIHUOLTO- OSUUSKUNNAT JA NIIDEN KULUTUKSET 2019:

	vesi m ³	jätevesi m ³
Anjalan vesihuolto-osuuskunta	13 054	11 566
Antinojan vesihuolto-osuuskunta	803	803
Heinlahden vesiosuuskunta	11 910	11 910
Hirvelän vesihuolto-osuuskunta	2 427	2 427
Hurukselan vesihuolto-osuuskunta	3 953	4 126
Hevossaaren vesiosuuskunta	3 074	3 074
Juurikorven vesihuolto-osuuskunta	2 441	4 195
Kaarniemen vesiosuuskunta	5 037	0
Kurjenniemen vesiosuuskunta	2 028	2 028
Kymin vesihuolto-osuuskunta Ojanne	8 741	8 741
Laajakosken vesihuolto-osuuskunta	11 015	11 015
Liikkala-Metsäkylän vesihuolto-osuuskunta	9 808	9 808
Länsi-Kymin vesihuolto-osuuskunta	20 499	20 499
Marinkylän vesihuolto-osuuskunta	1 959	1 959
Muhjärven vesihuolto-osuuskunta	6 075	3 270
Myllykosken itäpuolen vesihuolto-osuuskunta	11 125	12 651
Myllykosken yläpään vesihuolto-osuuskunta	14 063	7 285
Pihkoon vesihuolto-osuuskunta	1 673	1 673
Pohjois-Sippolan vesihuolto-osuuskunta	3 036	4 575
Romminkujan vesihuolto-osuuskunta	542	542
Saksalanraitin vesiosuuskunta	1 095	1 095
Suljennon vesihuolto-osuuskunta	1 461	1 461
Säkkijärven vesihuolto-osuuskunta	2 071	2 071
Tavastilan vesihuolto-osuuskunta	7 613	7 613
Vanhaniementien vesihuolto-osuuskunta	213	213
Väliväylän vesihuolto-osuuskunta	13 346	10 720
Ylänummen vesiosuuskunta	13 841	0
Pyhtään vesiosuuskunta 1.7.2014 alkaen	21 403	9 380
Yhteensä	194 306	154 700

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Ympäristöarvot ja vastuullisuus ovat olennaisessa osassa Kymen Veden strategiassa. Ympäristövastuullisuus näkyy visiossamme, missiossamme, arvoissamme ja tavoitteissamme. Halusimme paneutua aiheeseen vielä aiempaa paremmin ja teimme kartoituksen toimintamme nykytilasta ympäristö vastuullisuuden näkökulmasta. Lisäksi tunnistimme tulevaisuuden kehittämisen painopisteet, joihin kiinnitämme jatkossa entistä enemmän huomiota. Kyseessä ei kuitenkaan ollut kertaluontoinen selvitys, vaan aiomme jatkossakin kehittää toimintaamme jatkuvan kehittämisen mallin mukaisesti.

1) Vastuullisuuden nykytilan selvityksellä tehtiin näkyväksi mitä jo tehty ja mitä voidaan edelleen parantaa.

2) Mittareilla kuten hiilijalanjälki saadaan vertailutaso, jonka pohjalta voidaan asettaa uusia päästövähennystavoitteita.

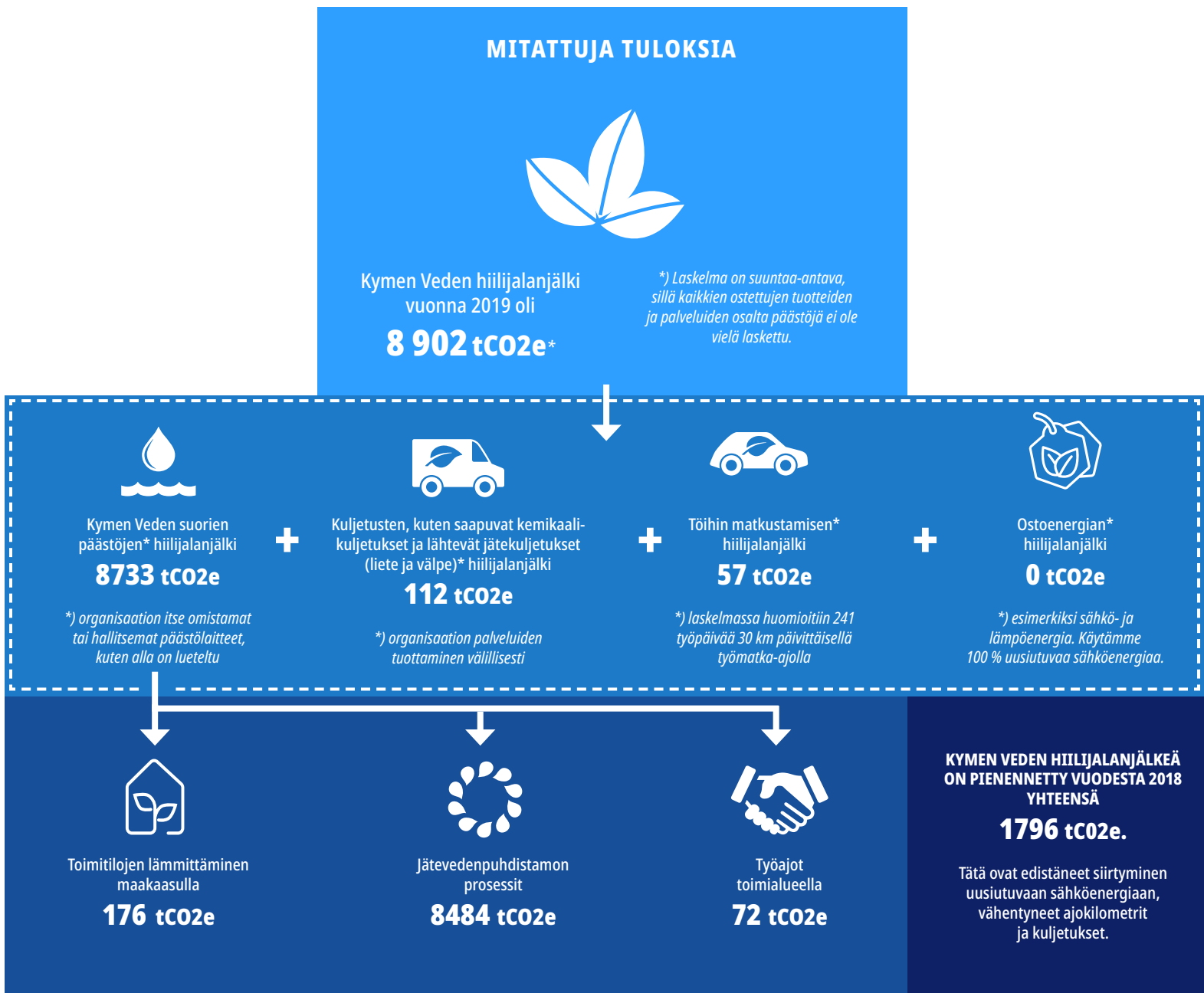
3) Tunnuslukuja mittaamalla ja jatkuvalla seurannalla voidaan valita vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat toimenpiteet.

VASTUULLISUUS MITTARISSA

– vuoden 2019 vastuullisuuskartoituksen tulokset

Kymen Vesi on toteuttanut vastuullisuuskartoituksen, jossa suurennuslasin alla ovat yrityksen vaikutukset ympäristöön. Ympäristöarvot ja vastuullisuus ovat olennaisessa osassa Kymen Veden strategiassa.

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS
on esillä visiossa, missiossa,
arvoissa ja tavoitteissa.

**INVESTOINNEILLA JA KEHITYS-
HANKKEILLA PYRITÄÄN SUORIIN
YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIIN.**

Vuonna 2019 tällaisia olivat mm.
latauspisteiden asentaminen sähkö-
autoille, aurinkosähköjärjestelmän
käyttöönotto sekä pumppaamoille
tehdyt energiatehokkuustoimenpiteet.

**OSALLISTUMME AKTIIVISESTI
TUTKIMUSHANKKEISIIN.**

Olemme mukana EPIC-hankkeessa,
jolla pyritään vähentämään
lääkejäämiä jätevesissä, THL:n
jätevesien huumetutkimuksessa sekä
Itämerihaasteessa, jolla edistetään
merialueemme suojelutyötä.

**YMPÄRISTÖTIEDOTUSTA LISÄTÄÄN
VIESTINNÄLLÄ JA TIEDOTTAMISELLA**
mm. osallistumalla ekotukihenkilö-
toimintaan ja tapahtumiin
(Meripäivien Itämerikylä ja
Pyhtään Saaristomarkkinat).

**TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIA
VOIDAAN MITATA HIILIJALAN-
JÄLKILASKURILLA.**

Hiilijalanjälkeä mitattaessa noudatetaan
seuraavanlaista jakoa: suorat päästöt,
ostoenergian epäsuorat päästöt ja
muut epäsuorat päästöt, joita Kymen
Veden palveluiden tuottaminen
aiheuttaa välillisesti
(organisaation itse omistamat tai
hallitsemat päästölaitteet).

**EPÄSUORIA MYÖNTEISIÄ
YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIA**
saavutetaan kehittämällä tieto-
järjestelmiä ja sähköisiä palveluita
kuten etäluettavat vesimittarit.

SOSIAALISTA VASTUULLISUUTTA
tuetaan liikunta- ja kulttuurieduilla,
henkilöstön koulutuksella ja
aloitejärjestelmällä.

**JATKOSSA YMPÄRISTÖVASTUULLI-
SUUTTA JA ENTISTÄ EKOLOGISEMPAA
TOIMINTAA PYRITÄÄN LISÄÄMÄÄN
SUUNNITELLUILLA KEHITTÄMIS-
TOIMENPITEILLÄ.**

Näitä toimenpiteitä ovat mm. ajokilo-
metrien vähentäminen ja siirtyminen
vähäpäästöisempiin ajoneuvoihin,
yhteistyön tiivistäminen sopimus-
kumppaneiden kanssa sekä ympäristö-
järjestelmien hyödyntäminen toiminnan
kehittämisessä.

Kymen Vesi Oy

